

میلعا وه

(ملاسلا مهیاعر) تیدلها مولعل یصحت ماگیاج
رفصد و مرحم هام رد غیلبت بادآ و تیمها و

تاناید

ی نار هط ی نیسدن سحمدحم دیسد جاح الله تیا
هرسد الله سّدق

مِجْرَلَا نِاطِيْشَلَا نَمِ لِّلّٰهٖ اَبْدُوْا
 مِجْرَلَا نِ مَحْرَلَا اللّٰهٖ مِسْب
 نِ يَمْلَعَلَا بَرِّ لِّلّٰهٖ دُمَحَلَا
 دَمَحْم مَسَاقَلَا يَ اَ اَيْبِنَا وَا نَدِيْسِيْ اَعَلَلّٰهٖ اَلْصَدُوْ
 نِ رِهَاطَلَا نِ يَبِيْطَلَا هَلَا يَ اَعُوْ
 نِ يَدَلَا مَوِيْ يَ لَا نِ يَعْجَا مَهْدَا اَعَا يَ اَعَا تَعَلَلَا وَا

کولسلها ابدتسلاجم ریثات و تیمها

اَقْفَر تَمَدَخْنِيَا زَا رَتْدُوْز هَكَ مَدُوْبَلِيَا مِ يَلِيْخ
 هَتْشَاد تَكْرَشْد نَ اَشِيَا هَمَانْرِب رَد مَه نَمُو مَسْرِب
 تَسَه هَكَ يَ بِلَاظْمُو لَ نَاسْم دَنُوْر هَب تَبَسْنُو مَشَاب
 هَب بَشْمَا يَ لُو مَشَاب هَتْشَاد رَاضَحْتَسَا هَدْنَب دُوْخ
 مَنَاوْتَب دِيَا شَد هَدْبَقِيْ فُوْت دَنُوَا دَخْرَا گَا . دَشْرِيْد يَ اِلِيْلَاد
 [نِ يَنْچَمَه] وَا لَ فَا حَمُو وَا سَلَا جَم نِيَا رَد تَكْرَشْد زَا
 هَكَ مَنَك هَدَا فْتَسَا رَتَشِيْب دُوْشِيْم حَرَطْم هَكَ يَ بِلَاظْمُو
 وَا لَ اَدُو وَا دَشَاب دِيْفَم دَنَاوْتِيْم اَم اَمْمَه يَ اَرِبْ اَعْطَق
 . دَنَك ضَوْعَا رَا مِ يَاوَه

هَب يَ مَرَا گَلْدُو وَا رَا بْتَعَا رَسْ زَا اَرَا بَلَطْم نِيَا نَم
 تَسَا نِيَا نَم سَ اَسْحَا اَعْقاوُو ، مَنَكِيْ مَذْضَرَعَا اَقْفَر
 حَرَطْم هَكَ يَ بِلَاظْمُو وَا لَ نَاسْم هَب تَبَسْنُو مَشْنِيْبُو
 يَ مَدَا فْتَسَا سَ اَسْحَا مَدُوْخُو وَا تَسَا نِيْمَه دُوْشِيْم
 يَ يَا جَرْد مَدُوْخَرَا گَا وَا تَسَا يَ تَيْعَاوُو كِيْ نِيَا . مَنَك
 نَا رَد رُوْضْد هَكَ مَنِيْبِيْ يَ لَفْحَم رَد اِيْ يَ سَلْجَم رَد
 نِيَا اَذَا . مَنَكِيْ مَذْ تَكْرَشْد ، دَشَاب هَتْشَاد نَعْفَنْ مِ يَا رِبْ
 وَا حَا زَمِ يُوْر زَا مِيُوْگِيْ مَ اَقْفَر تَمَدَخْ هَكَ اَرَا نَخْسَد
 مِيُوْگَب رَتَهَب اِيْ وَا يَ مَرَا گَلْدُو وَا زَا جَمُو وَا قَا رَا غَا اِيْ
 . تَسَا تَيْعَاوُو كِيْ ؛ تَسِيْنِيْ مَرَا گَرَسَد

تاسلج رد هک منکی مضر عاقفر هب دندبی تقو
 نامھ منکی م تکرش نم هک ی تقو هعمج رصع
 ی خوشد، دوشی م ادیپنم ی اربق یاسد ی اوھ و ل ااح
 ادیپش یارب ی سکرگا ل ااح. تسای تعقاو، منکی مذ
 نیا نم! درادن ی طابتر ا هدنب هب رگید دوشی مذ
 س لاجم هنوگن یارد روضد رگا هکنیا ایو. متسه
 و ن ماض هدنب رگید درادن ی توافق د ارفا ی ارب
 تکرش اھی ضعب دیاشد. متسین د ارفا س و فذل فکتم
 ی قلت تقو فالاتا عونکی ارب س لاجم هنوگن یارد
 و متسه روطنیا هدنب ل ااحل کی لع بد ی لو؛ دندک
 مز تلم ارب دوخ، مھ منکی مضر ع هک هچنآ هب تبسند
 تمایق زور رد مناوتی م ی نعید؛ منادی م تھعتم و
 م شاپ و گخ ساپ

مَهْتَحِنَجًا عُضَّتَا مَكِّيْلًا مَّا نَا تِيَاوَرِ يٰ اَنَعْم
 مَلِطًا بِلِطًا

دوخ رد اهنته ارب نیا ام هک تسای تعقاو نیا
 ی م دهاشم مھن اگرزب هب تبسند هکلب، دوخ دوجو
 و دندوب هک ی یاوه و ل ااح ن آرد مھ اهنآ. میدرک
 و مک، دندرکی م ریسد هک ی بلاطم و ل ئاسم ن آرد
 مھ اهنآ زا متفگ هدنب هک ی تلامج نیمه زا شید
 عُضَّتَا مَكِّيْلًا مَّا نَا: تیاور و. دوب هدش هدینش
 نیا. دندناوخی م ی لیخ ارب¹ «مَلِطًا بِلِطًا مَهْتَحِنَجًا
 هب و تسای دییات دروم هک تسای حانج، حانج
 نوچ؛ تسای ایماع ی دابم ارب ص خشد طابتر ا ی انعم
 کی دیاب. تسای هتفرگی ماع ی اضف ارب اضف مامت
 ن آ، دشاب ی دابم ن آ نید و ناسنا نید ی لاصتًا
 ، ن باطیش ارب؟ دوشد ل صااح دیاب ی سک هچ ارب ل اصتًا

¹: 34 ص، 1 ج، ی فاکلا

صّخشم!؟ هکئلام اب اید هئیبخس و فذ اب، هئجا اب
 [هطساو هب]. رگید دشاب هکئلام اب دیاب. رگید تسا
 ، ی لک هیماع قیاقده دننک لزان اهئیا هکی اهکئلام
 . دنتسه ی جراخی ئزج هیماع قیاقده تروصب
 هئسم [نیا] هئبلا . دنتسه هکئلام هطساو نیا
 س لجم ی او ه و ل ا د دیاب اعبط هک تسا صّخشم
 ، هار هب رواب . دشاب رواب نیا ی اتسار رد دارفا و
 ام هک تسا ی بیجع هئسم ی لیخ رواب هئسم . رواب
 !؟ میشاب هتشاد رواب نامهار هب هئوگچ

دندومرفی م هیلع الله ن او ضر اقا موحرم هکنیا

بتکم نیا هب ت و عد عیرسد ی لیخ ار دارفا»
 ، تسیند بوخ نیا ، تسیند حیحصد نیا ! دینکد
 دینک مهفو و تفرعم هب ت و عد ار اهئا ادتبا هکلب
 ، دننک باختنا دنه اوخی م هکی هار هب تبسند هک
 هتشاد داقتعا ، دنشاب هتشاد مهفو ، دننک رواب
 نیا زا و سّیز نیا زا و بتکم نیا زا . دنشاب
 ی گدنز نازنگ و شاعم رارمان او نعبه موع
 «. دننک ی قتل غش ن او نعبه ، دننک ی قتل

نم» : دیوگی م «؟ تسیچ تلغش اقا» : دنیوگی م
 لغش ندوب ی ناحور رگم «! تسا ی ناحور م لغش
 !؟ تسا ل اغتشا رگم !؟ تسا

ن دوب ق داصد ماما درگاشد ی نعین دوب ی ناحور
 هب تبسند ی نعید ، ن تشاد رواب ی نعید . تسا نیا انعم
 . ن تشاد ن یقید تعقوم

تیدلها موع ل یصحت هاگیاج و شزرا

موع ریاسه هب تبسند

هبترمکی ایند هئمه رگا هک دینکب ضر ف ل ا د
 هلز ل ز کی ، دیایید ی اهعقاو کی ، دیایید ی ضر م کی
 تسه ن آرد ن اسنا هکی اهقطنم ن آ [رد] ، دیایید ی ا
 نیدزا مدرم هئمه ، درادنی سرتسد رگید [ی اجب] و
 دیاب رگید ، دنتفر نیدزا مدرم هئمه هکلا ا د ، دنور ب

هذ!؟ دور برانکام هُعلاطم و راک و ثحب و سرد
مامت زیچ همه ت لاغتشا ریاس رد هکی لاحرد! هذ
دوشی م

دنیب هکی تقو، اتسا رگنهای صخش کیرگا
می مذ هداقتسا می نهال یاسو زای سکرگید اجنیا رد
می م دوشی م دنلب، ددنبی م ارشای رگنهای رد، دنک
لاغتشا کی دوری م دوشی م دنلب، ی راجذ دور
دناوتب هکرگید ن ف کی، رگید هُفرح کی، رگید
هزاغم و هر جرد حبص. دنارنگب ارشای گذنز
رگم بذ، دیای مذی رتشم بش ات، دنکی م زاب ار
هکنیا نودب، لخد تشپ دنیشنب دور بتسا روجم
لغش کی دوری م دوشی م دنلب بذ! دنک راک
مدرم جایتدا دروم هکی لغش، دهدی م ماجنا رگید
بتسا

؟تسیچ یارب تسه هکی یاهاگشناد نیان لآ
هَدکشناد! رگید تسا ایند روما لاغتشا یارب
هکنیارطاخب؟ تسیچ یارب یرامعم و یسدنهم
لااد، بذی لیخ؟ دش تسرد. دنزاسب هناذ مدرم
اجکی هتخاس شپ زاهناذ هُمه دش رارق رگا
یرامعم رگید، دننکب م هر سد دنیایب و دوشب تسرد
!؟ دشاب یرامعم رگید هچ یارب، رانک دوری م
یاهزیچ نأ رادقم و نیمز صیخشت لااد زاریغ
ی صاخ هورگ کی [دینک ضر ف]. بهیادتبا و هیلوا
ز ار ل یاسو اهنیا - رگراک اتود کی لثم - دنشاب
بذ، دننکب م هر سد دنیایب و دنرادرب هناخراک ل خاد
سرد دورب مدآ هچ یارب رگید. تفر و دش مامت
تفر، نیمه!؟ دنک فالت ارش تقو همهنیا، دناوخب
رظن ز ا و دندما هک دینکب ضر ف رگا. ش راک ی پ
، دندرک تسرد ییاود کی اهنیا و مولع تفر شیپ

!دشن ضیرم ی سک هک دندرک تسرد ی صرق کی
 می چه ناخورد ن آ طقف ت سا ص خشم رگید و
 دگشناد نیا مامت رگید ؛ دهدب ی یوراد هچ دناد
 مامت ! محتافلا ؟ [دوشی م] هچ همه اهتیا و ی کشزپ
 می من ضیرم ی سک رگید . ش راک ی پ تفر و دش
 مولع رد ، روطنیمه ش ای رنه [هاگشناد] . دوش
 همه مامت . روطنیمه ش ای برجت ، روطنیمه رگید
 ی ارب همه ، مینیبی م ام هک ی هاگشناد مولع
 ی ارب همه . ت سا ی گذنر ن ارنگ ی ارب همه ؟ تسیچ
 ی لو . ت سا ی گذنر ن ارنگ و ی گذنر ت لاغتشا
 ی گذنر ن ارنگ هب ی طابتر ا لاصا ، تیلها مولع
 ! درادن ی طبر چیه ، درادن

مدوخت لامک هب ن م روطهچ [هکنیا ی ارب ایآ]
 نیمز یور ی دارفا دیاب اامتد ، منک ادیب داقتعا
 ن مات ، دنشاب ی گیاسمه و ام هلم رد [ای] ! دشاب
 ، دنشابن [هچ] ، دنشاب [هچ] ! هذ !؟ مورب نیا ل ابند هب
 ؟ تسیچ ن م داعم ؟ تسیچ ن م ادبم م نیب دیاب ن م
 دوخت هب ن وچ ؟ ارچ ؟ تسیچ مدوخت ل ماکت بتارم
 ل ماکت هب . رگید ی سک هب هذ ، ددرگی مرب ن م
 ن م دوخت دشر هب ، ددرگی مرب ن م دوخت ی حور
 ن م هب طابتر ا دشابن ای دشاب هیاسمه . ددرگی مرب
 ! درادن ن م هب طابتر ا . درادن

رد . دوبر ن ادنز رد رفعجن بی سوم ل اسد تشه
 هچ بخ . مدرم اب عاطقنا ی نعید ؟ هچ ی نعید ن ادنز
 !؟ دش لیطعت ش زیچ همه ؟ درک ی گذنر روج
 طابتر ا مدرم اب رگید هک ل ا ماد : ت فگ ، دیباوخت فرگ
 ! هذ ! ای درم رانگا ! محتافلا ن یاربان س پ ، میرادن
 : درکی م ضرع هیدعا رد رفعجن بی سوم هزات
 ی یاج ل ابند ، متشگی م ی ناکم ل ابند ن م ! ایادخ»

نیا¹» منک ادیپس نأ و ت ا ب ر تشید منا و ت ب هک متشگی م
زا ه زور ما ام هک هچنأ س ک ع ت س ر د ی ن ع ی ف ر ح
هک ی لئاسم نیا زا و ت اط اب ترا نیا زا و مولع نیا
میراد تشادرب میتسه ریگرد نأ اب

لکَبْرَ مَسَابٍ أَرْقَاً: دما باطخه کی تقو ادخل و سر
لکَبْرَوَ أَرْقَاً * قِئَاءِ نَمِّ نَسْنِیْلًا قَلْخ * قَلْخِ ی ذَلَّأ
لد هزات ، بجع : هک تفرگ متام هزات² مَرَّ کَلَّأ
ی م] م ر ح م ادخ اب میتشاد هزات ! میدوب هدرک شوخ
میتشاد ، میدوب هدرک داجیا ی سنا میرد کی [، میدش
س و نام رگیدمه اب ، میتفرگی م ه و ل ق و میدادی م لد
هک دوب هدمان اماندند ریز هزاتش ازم ، میدوب ه دش
تریگ هک ی یاهزیچ نیا ! هذ : دما ادن هبترمکی
! اهنت اهنت ! ی نک میسقتن ارگید اب ی یاید دیاب ، هدمأ
تسیند شوخ رکف هب [طقف] شیورد

ه ر و د ش ر ا گ ز ا ی ن ا ر ه ط ه م ل ا ع ف د ه م ل ا س ا ف ر ا ع م و م و ل ع

: دندومرفی م اقا موحرم

ش دوخ ی ارب ی زیچ ش لوکشک رد شیورد
دنکی م میسقتن ارگید نیپار همه ، دراذگی مند
رد هچ ، ام ردپ موحرم هک لاسد ی اهل اسد نیا
بتک نیا هب و دندما ، دهشم رد هچ ن ا ر ه ط
اهنت اهنت مکنیای ارب !؟ دوب هچ ی ارب ، دنتخادرپ
! دنروخذ اهنت اهنت ، دنروخذ

دهشم هب هک ناشیا ردارب هب هک ی ترابع
هتفر لز نم ش دیدزاب ی ارب و دوب ه دش فرشم
و ناشیا ل فاحم رد دوب مه ی تقو کی هک - دندوب

¹: 240 ص ، 2 ج ، داشرلا

لکف تلعف دق و مهلا لک تدایع ی نغرفق نأ ک لاسأ تُنک ی نأ م لعت ک نأ مهلا
دمحلا

32 ات 1 تایا ، (96) قلعا هروسد .

رنگید ی‌للا هب ادعب و دوب ناشیا تاسلج رد
 :دندومرفی م ناشیا هب - دنک تکرش ت سناوتند
 ما وقتی دیدیم این انقلاب شد، و این مردم
 آمدند انقلاب کردند، همین طوری صبح بلند نشدند
 که ببینند که اوضاع تغییر کرده و بدون زحمت و
 بدون هیچ [زحمتی]. انقلاب کردن یعنی مرارت
 کشیدن، یعنی صدمه خوردن، یعنی فرزند دادن.
 چقدر شهید در این انقلاب داده شد؟ چقدر؟! هر
 روز می‌دیدیم دیگر. می‌زدند، از این مردم
 می‌کشتند. همین طوری از این جوان‌ها در این
 تظاهرات می‌زدند و گلوله می‌زدند و می‌کشتند از
 این مردم، ولی مردم دست برنداشتند!
 می‌خواستند نظام کفر و نظام ظلم را سرنگون
 کنند و به نظام عدل برسند. وعده نظام عدل و
 حکومت علی به آنها داده شده بود. خب وقتی که
 آمدند این مرارت‌ها را تحمل کردند، این ادبیت‌ها
 را تحمل کردند، این صدمات را تحمل کردند
 برای چه؟ برای اینکه یک نظام نصرانیت و
 یهودیت بیاید؟! خب نه! برای اینکه نظام بهایی
 بیاید؟! نه! برای اینکه نظام بی‌دینی و لائیک
 بیاید؟! نه! مردم انقلاب کردند تا نظام اسلام بیاید.
 خب حالا که آمدیم و جان دادیم، فرزند دادیم، زن
 و بچه‌مان کشته شدند و این همه [مرارت کشیدیم]،
 بالأخره [که] چه؟ آخرش که چه؟ آخرش اینکه
 حکومتی که هست، آن حکومت، حکومت اسلام
 باشد، مبانی اسلام باشد، عقاید اسلام باشد. در آن
 حکومت خدا تعریف بشود. پیغمبر تعریف بشود.
 امام تعریف بشود. ولایت در آن حکومت تعریف
 بشود. رشد و صلاح در آن حکومت تعریف

بشود، نحوه اجرای نظام و تدبیر امور بر اساس حرکت نفوس به سمت عالم توحید باشد دیگر! [علت این انقلاب] این بود.

مدرم میدید ام، بخی لیخ: دندومرفی م ناشیا ناشتسد ی زیچ هچ بخ، دندرک ار اهراک نیا ار ماما. تسین مدرم تسد ی زیچ! چیه؟ تسا! دنتخانشد ار ادخ، دنتخانشد ار ربمغیپ، دنتخانشد طقف. بی هاشندهاشد ماظن [نامز] نامه [دنام] ار اهنآ ناشترطف، داد تکرحد ار اهنآ ناشسفن. دنداد رییغت [ار تموکحد] و دندمآ، داد تکرحد، دهدب کاروخ اهنآ هب دیایب دیابی سک هچ لاماد لیدبت ار اهنآ ی اهرواب، دنکح یحصت ار اهنآ داقتعاهچ، ح یحصد ق یاقدهب و ح یحصد ی اهرواب هب دنک؟ دنکب ار راک نیا دیابی سک

هفیظو ام بخ هک میدید ام: دنیوگی م ناشیا هک ار هچنآ و مییایب هک میراد هفیظو ام، میراد نیا زا. میهدب رارق مدرم رایتخا رد هدمآ نامریگ ی نابطابط هملاء شپیل لاسد تفه، ام ن تفر مق، ام ندرک لیصحت نایاقآ شپیل، ام ن دناوخ سرد ن تفر فجن رد لاسد تفه، ام ن دوب رادیب اهب شد ل احن ابز -، ام ندرک لیصحت ن اگرزب شپیل، ام ن اگرزب تمدخ رد - اهمیوگی م مراد ار ناشیا، ذملتت دیوگب، دیوگذ ڈملت - ام ندرک ڈملتت نیدلا لامج دّیس اقا موحرم تمدخ -! تسرد جاحد ی اقا موحرم تمدخ، ام ن دیسر ی ناگیاپلگ تمدخ، ام ن دیسر ی ناچوق فتاه سابع خیش داو جدمم خیش ی اقا اللهتیا موحرم خیش اقا موحرم دایز رگید هک - نارگید و ام ن دیسر ی راصنا همه رگید هک ی صخش تمدخ ریخلآاب و - دنتسه

مامت ام رب ار تَجِد و درک مامت ام رب ار زیچ

:دندومرفی م هک ناشیا لوقه و ،درک

ن آ هب رگید ،میدیسر درم نیا هب ام ی تقو»

رگید بلطم و میدرک ادیپت سد هتفایان ت قیق

تسد هب ار دوزخ ه دشمگ ،دش مامت ام ی ار ب

«میدروا

ن اوضر - دادد مشاه دّیس ترضد مو حرم هک

تمدخ [نیا مامت [و دندوب] - نیعماً مهیاء الله

همه ،ام ن دناوخ سرد [و] ام ن دیسر [ن اگزرب

و تایانء نیا هک تسا هدوب ی تاقیفوت و تایانء

؛تسا هدش ام بیصنر اگدرو و رپه یحان زا تاقیفوت

،میدید تّورم فلاخ» :دوب نیا ناشیا فرح

هک میدید ی درمناوج فلاخ و ی گنادر م فلاخ

ار اهنیا میدما !میرادرب دوزخ ی ار ب مامت ار اهنیا

رد ام هک ار هچنآ ،دیپامرفب نایاقآ .میدرک تمسق

قَبَط رد میدروا تسد هبل اسد تصشء عومجم نیا

رد و نامدوخ ی اهاباتک رد ،میتشاذگ صلاخا

نامدوخ ه ریس و شور رد و نامدوخ ی اهت بحص

،ام هّیضق تسا نیا «.میدرک هضرء امش هب

!تسا نیا ام بلطم

دنیوگب دارفا ریاس دننام دندماین ناشیا نیار باند

ی م میراد هک ی زیچ نیا لاماد ،بذ ی لیخ :هک

کی و میریگب دیاب ی فیلات قح کی ،میسیند

ی نارق کت کی !لاصا هذ .میریگب دیاب ی تاناکما

[و] دنریگب بتکنیا فیلات زا ناشیا هک میدیدن ام

دنرانگب ی راگدای نیا ناونعهب هچقاط نآ یور

نیا هک ی راگدای نیا ناونعهب هچقاط نآ یور

نیا هّیضق ارچ ؟ ارچ [تسا ناشیا تاقیلات هجیتن]

؟دشاب روطنیا دیاب ارچ !؟تسا روط

ی نیسد ن سحدمحم دیسد الله تّیا ی هقف رظن

فیلآتق د ن و ماریپی نار هط

کی هدنب رظنه فیلآتق د هئسم نیا هتبلأ
و ی هقف یانیم نآ و . دراد ی داهتجا و ی هقف یانیم
لئسم رد طوسبم تروصبأ ادعب هدنبار ی داهتجا
، هک تسا نیا [نآ و] . منکی م حرطم فیلآتق د
لها مولع زا ، تسا مدرم تیاده هب طوبرم هچنأ
هب صخش هب هک ی تایاند و ملامهیلع تید
، دوشی م مولع نیا رد هئسردم و معلاطم هطساو
و ا دوخی صخشق د هذتسا دارفا ریاسق د
ی م ار ی باتک کی هک ی تقو دنسیوند کی ی نعید
ریاس هب طوبرم ار هئیسق نیا امرگا هتبلأ ، دسیوند
و ی هلا ی ایلوا هب طوبرم لقادد ، میناند دارفا
هئسم نیا اللهمأب و للهأب یاملع و للهأب یافرع
دهاوخب هچره و دیاید هک ی سک ره هذتسه
رسد هک میرادنی راک اهنا هب لاصا ام ، هذ دسیوند
تلايختو دنرپو دنرچلئسم همه اهفردی اپات
هک ی بلاطم و هئیسخش [لئسم] و قیلاس و
تفرعم مسا هب و مدع مسا هب ل هج زا هتخیمآرب
بتک هک دینک ضر ف . میرادنی راک اهنا اب ، [تسا]
لام دنوخا موحرم و ی ئابطابط هملاء موحرم
لائما تاجهتشوند و اقا موحرم و ی نادمه ی لقنيسد
ی اقا داوج از ریم جاد موحرم ای ی ضاق موحرم
زا - ن یعمجا مهیلع الله ن اوضر - ی زیربت ی کلم
ی شان و تسا روند اهنا هتتشوند هک ی دارفا هنوگنیا
، تسا داشرا و تیاده تهج و تسا مدع ادبم زا
دریگی مذقلعت فیلآتق د اهتتشوند نیا هب

هب تبسند و دنسیوند ی باتک اقا موحرم رگا ی نعید
ی م ایند نیا رد سک ره ، دوشدی مادقا باتک نآ
فرطنیا ، ایلار تسا زا ، ایند هطقندنآ زا ولو دناوت

ار باتکّی صوّه زاجا نودبو دیاید، [فرطناً و]
 هَطَقْد کینودبو! تسه هکروطنامه اهتتم، درید
 و دریدار باتکنآ دناوتی م، دایز هَطَقْد کی و مک
 هکی باتک هتبلأ. دناسرب همه شوگ هب و دنک پاچ
 رظن دروم هکی روظن آ و دوشب مظنم، دوشب حقم
 تاجه تشونزای ضعبردن وچ. دوشب ماجنا تسوا
 زارحازا دعب. دراد حلاصا و تکد هب زاینناسنا
 و فلوّم، عوضوم زارحازا دعب و هئسم نیا
 عنم قّد، ردپ تافیلآت هب تبسنتراو و یصو
 ماجنا دوربوا دوخ دناوتی م و درادنعبط هب تبسنت
 نیا هتبلأ. دهدب ماجنا دناوتی م یصخش ره، دهدب
 اهقف هئضق نیا هب تبسندیا هکتسا ی اهئسم کی
 بلطم و دننک رظن دیدجت و دننکی سررب ی تسیاب
 دیاشد. دنسربن آ هب یرتشیدتّقد و لّمآت کی ابار
 و قیقد رایسب ی اهدروا تسد و بوخ جیاتن هب
 !مینک ادیبی سرتسد ی قیمع

این نوشته و این تألیف، تألیفی است که در او
 هدایت است و در او بصیرت است و در او نور
 است، در او دعوت به نفس نیست، در او دعوت
 به خود نیست. در او دعوت به انانیت نیست، در
 او دعوت به خودمحوری نیست، نیست! لذا ما از
 مرحوم آقا می شنیدیم [زمانی که به ایشان
 می گفتند:] آقا مثلاً فلان شخص اینها این مطالب
 [شما] را می آیند برمی دارند [و] نقل می کنند به
 اسم خودشان، ایشان فرمودند که: «مگر ما اینها
 را نوشته ایم که به اسم ما باشد؟!» می گویم فلان
 شخص آمده مطالب را در فلان منبر خودش، در
 فلان مقاله خودش، بدون اینکه اسمی از شما
 بیاورد [مطالب شما را نقل کرده است]. البته خب

اسم نیاوردن غلط است و باید انسان اسم بیاورد
و باید مبدأ را ذکر بکند؛ چون خود ذکر کردن،
خودش اداء حق است نسبت به کیفیت نزول و
شان نزول.

ن ارگید بلاطم ل قد رد تناما ظفد موزا

زا ی کی زا ار باتک کی هک ی تقو [کی]
بخدی لو مربی مذمسا ل ااح - دندر ک رشتنم ناگزر ب
رد گرزب درم نیا ، ص خشن نیا - دننادب اقر دیاش
ی تیصخش کی هب تبسن ش دوخ تاید نامز
رایسب بلاطم ، دوب هتفر ربنم ، دوب هدرک تبحص
م ه ش لئاسم ی لو ، دوب هتفگی سیفند اقاقتا [و] بوخ
اب طابترا زا سپ ی لو . تشاد داریا ، تشاد لاکشا
هب تبسن ش تارظن و ش ئار آ تیفیک ، اقا م و حرم
هب بلاطم ن آ رگید و دوب هدرک ادید ریغت ه لئسم
زا ی لیخ و دشیم حرطم و دشیم ادا ی رگید و حذ
ار ناشیا باتک ی تقو . دوب ه دش حلاصا لئاسم
هک ی تسیاب هک دنتفگی م اهی ضعب ، دندرک ش خپ
رد هک ار هچنآ و دوشب فذد ه دوب لابق هک ار هچنآ
ن آ دوشیم حرطم ه لئسم نیا هب تبسن رمع رخآ
هدنب . دشاب دیابن ص یاقند هک نوچ ، [دوشن نیز گیاج]
ی یاج هب ض ارتعا مضارتعا نیا و مدرک ض ارتعا
م درم ارچ ؟ دشاب و حذ نیا هب دیاب ارچ هک دوب م ه
نیا اب طابترا ، ریغت نیا تآع دنمهفب دیابن
ن ارفک ش دوخ نیا ؟ تسا ه دوب ی هلا تیصخش
!تسا تمعد

لجر نیا زامشن بدل اسد هس ، ود ی کی هک امشد
ی تفرگارف مآع همهنیا هک امشد ، ه دوب رتلااب ی هلا
نیا هب ن دیسر ی ارب ی دیشک اهترارم همهنیا و
صقذت لامجنیا رد دیاب ارچ بخ ، اهنیا و لئاسم

ی در ف نینچ هب هک ت سا نیا رطاخه ب؟ دشاب
نیا هک دننادب دیابن مدرم [ایا] ،ی تشادنی سرتسد
دیاب روطنیمه نیا!؟ ت ساجک ز ا ل وحت و ریغت
فلاخ نیا ،ت سا ن ارفک هکنیا بخ؟ دنامب ی فخم
ت سا

ش پیل اسد هدز ناپ هک ی صخش نیا هک دننادب دیاب
و درکی م تبحص ی هلا ت یصخش نیا هب تبسند
دیاب [مدرم] ،هدرک ت وافتع قومن آ ابش تبحصن لآ
ش دوخ نیا [ایا] .ت سا هدوب اجک ز ا نیا هک دننادب
هب تبسند میدیدی م ام ی لو ؟ت سینغ یلبت عوند کی
ن آ! اقا .دوشی م درو خرب دراد ی ناسفند هیضق نیا
ربقن ورد ز ا دراد ،هتفر ایند ز ا ش دوخ هک ی سک
هک ی ناسک لاماد ،دییوگب ی روطنیا هک دنزی م داد
دیابن ،هذ [دنیوگی م] دنتسه هئسم رب و رود
دیای م باسد هب صقذ نوچ ؟ارچ !میوگب
ی منرب ار صخش هب تبسند صقذ !بجء !بجء
رد فالخت !؟ میبائی مر ب ار تناما ادا ی لو ،میبائی
؟دوشی م هچ نیا بخ !؟ میبائی مر ب ار تناما ادا
رگید ندرک درو خرب ی ناسفند دوشی م نیا

کی هب هک ی تقو ،دوب نیا رب اهقف باد اذ
،دندادی م اوتف و اار آ ،دنتخادرپی م ی ماع هئاسر
،دندرکی م ی راج ار ی مکد هئسم کی هب تبسند
،خیش مو حرم ،دشی م ضوع اهنا رظن [هک] دعب
ردقچ ؟هدش ضوع ش لئاسم ردقچ ی سوط خیش
ردقچ [ش تارظن] قودصد ؟هدش ضوع ش تارظن
؟دندش ضوع اهنیا [تارظن] ردقچ ؟هدش ضوع
اهنیا ... ی کرک ققم ،ی لحد ققم مو حرم ،هملاء
ن آ ،دنربید نید ز ا ار دوخ ی لبق رظن ن آ دندمای مذ
و ی نید مولء بلاط ی ارب ات دنتشادی م هگن ار

ردنیا [هک] دوشد صّخشم رگید نیدهتجم یارب
 ربل لادتسا هوحن نیا ،هّلدانیا ساساربتقو کی
 نیا .تسا هدرک ریغت رظن لآ و تشاد بلطم
 دیاید دهتجم هکنیا لعل ،دنادب دهتجم نآ ار فلاتخا
 لوّارظن نامه ،هن دیوگب و دنکل وبقار لوّارظن
 نم یارب نآ ،هّئسم نیا هبت بسندی یادتبا رظن و
 قبط و نئارقنیا قبط ،هّلدانیا قبط ،تسا تّجد
 ی مدنیدزا ار دوخی لبقرظن آ] ارچ .دهاوشدنیا
 یاههتفاین آرد دننکذت نایزه کنیارطاخه [؟دنرب
 ام .دشل زاندهنآ یارب هکی قیاقدن آرد وی ملع
 کی شرخآ و لوّا موصعم !میتسین موصعم هک
 هک دنزی ماری فردن نامه ربمغیب ،دنزی م فرد
 می ار نآ هادف انداورا الله یقبت رضدش دنزرف
 .تسین هنها رخآ نید و لوّانید ی توافد چیه ،دنز
 هنیاهمه نوچ ؟ارچ .تسین [قرف] ی نزوس رس
 قاطم موصعم و .قاطم موصعم ،دنتسه موصعم
 .دنزی ماری فرد کی ،دیوگی ماری بلطم کی
 هّئسم نیا هبت بسندیاب و دوشی مناتود و افرد
 .دشل ئاقق ارتفا بلطم ریاساب

هبرشد زاید و تیدلها مولد تیناقد

لادمهرد هنها

تمدختساوخی نم هک دوی اهّئسم نیا
 بذی لو ،دندادی ماقفر بذهتّبلا .منکض رعاقفر
 رارکت .لئسم نیا دیدجت و (رکذف) هکنیا بابزا
 هک تسین فطرا ی لاذش دوخ بذلئسم نیا
 دشابهتشد ی تسرامم کیروما هنوگنیا ردناسنا
 رگای نعید .تسا قح مولد ،مولد نیا هک دنادب و
 دیابار لو صامش زاب دنورب ایند زامه دارفاممت
 امش زاب ،دیناوخب دیابار تغلاب امش زاب ،دیناوخب

هک تسیند ی سک اقا: دیوگنذ. دیناوخب دیاد ار ریسفت
!یراد فیرشته هک ت دوخبذ. میور بر بنمش یارب
راکرس ترصد غارس هک ل یئارزع هک زونه
رانک ار مولع دیاد ام، هدمایند ی تقو! هدمایند
قداصلا ل اقا تیاور کی، هذ؟! میرانگب
رتهد میور بایند زا دعبو مینادبام [ار] ماسلا هیلع
؟تسا رتهد مادک؟ مینادن ار تیاور کین آیتسا
رقابل اقا تیاور کی. رگید تسا رتهد [مینادب]
لئاسم. لئاسم زا یکی هب تبسن ماسلا هیلع
کی. ی تفرعم لئاسم و ی قلاخالئاسم و ی داقتعا
ن تسناد اب و مینادب ماسلا هیلع رقاب ماما زا تیاور
رتهدنیا، دوشد ضوعام ی او ه و ل احد تیاور ن آ
!؟ هذ مکنیا ای مینادب تسا

ن لاف اقا دنیوگی م هک ی تقو دنتسه اهی ضعب
س امتلا م رگید هام شش و ی تفرگ ار ی رامید
رد. درانگی م رانک ار زیچ همه رگید نیا، ماعد
هک ی دارفا زا رگید منادی مذ و دندنبی م ار هناخ
،دنکی م ی یاریذپ اهنأ زا رامر هز جرب لثم دنیای م
... بهچ باوج هذ، دراد ماسد باوج هذ

یک بنده خدایی بود، چشمش درد گرفت کم کم
[بیماری اش بیشتر شد] و بعد به او گفتند که اقا
این چشم [دیگر درست نمی شود]. [هنوز] یک
چشم دیگر داشت! نه اینکه حالا هر دو تای آن [از
دست رفته باشد]، همین یکی [فقط دچار عارضه
شده بود]. ما رفتیم خانه [اش]، سلام می کردیم
این جواب نمی داد. گفتیم اقا چه [شده است مگر؟]
دیگر اصلاً [جواب نمی داد]. خیلی دیگر اوضاع
[او خراب شده بود] و همه می گفتند: اقا این
کیست [که] اصلاً دیگر نه با کسی [ارتباط] دارد،

نه حرف می‌زند، نه چه می‌کند و

خب پس چه شد این حرف‌هایی که شما برای مردم همه می‌زدید؟! «اینها امانات الهی است، یک روز می‌دهد، یک روز می‌گیرد! نمی‌دانم اینها همه به اصطلاح عاریه‌هایی است که، امروز [می‌دهد و فردا می‌گیرد].» عین [برج] زهرمار آنجا افتادی! کسی نه با تو می‌تواند حرف بزند و همه زندگی را بر منزل و اهل منزل همه تلخ کردی.

موسی بن جعفر علیه السلام در این هشت سال [در زندان] تازه به جای انس رسید، تازه به یک حریم انسی که خدا برایش قرار داده [رسید]. این دیگر چیزی نبوده که خودش بخواهد از مسئولیت دربرود، در خانه‌اش را ببندد، به من چه، به من چه بگوید، نه. خدا پیش آورده است! حالا که خدا پیش آورده، پس چه بهتر! ما که خودمان از اول دنبال این بودیم، ما که هرچه بود بین شیعیان تقسیم کردیم، در منزل ما باز بود، هر کسی نیامد، تقصیر صاحب‌خانه نیست. هر کسی نیامد تقصیر باذل و فیاض نیست، تقصیر خودش است. سال‌های سال در منزل ما باز بود، - شرح حال موسی بن جعفر است‌ها - هر کسی می‌آمد سؤال می‌کرد، از معارف سؤال می‌کرد، از احکام سؤال می‌کرد، از امراض سؤال می‌کرد. مریض بود برای شفا می‌آمد سؤال می‌کرد. برای امور دیگر می‌آمد سؤال می‌کرد. برای رفع قضاء حوائج سؤال می‌کرد، برای همه چیز می‌آمد سؤال می‌کرد، ما هم همه چیز می‌گفتیم و هر کسی را به طبق آن ظرفیتش ارشاد می‌کردیم. به

ما گفتند بیا، بیا، بیا تا اینجا، اینجا دیگر توقف کن، تمام شد.

ی سوم هُذازردار ب. دندرک تیاعد دنتفر، دندما
! هُذازردار ب. درک تیاعد دما مَلا سلا هیلع رفعجن ب.
ی ح ماما زا دنکی م تیاعد دوری م! ماما هُوز
ی م شاک ی ا - غورد [ه ب] و نوراهش پ، موصعم
تمهت دوزی و م ع ه ب دیاید - تفگی م تسار تفر
ه د ه تشون خیر ا ت ر د ه ک ت سا ی ی اهزیچ اهنی ا! دنز ب
1! موسی بن جعفر می رفت سراغش، می خواهی
کجا بروی؟ آنجا [دربار هارون] بروم. [حضرت
می فرمودند] حالا نرو! نه حالا یک کاری است.
قرض دارم. [حضرت می فرمودند] من قرضت
را می دهم. خلاصه [حرف حضرت را قبول
نکرد]. بعد در آخر فرمودند که: دستت را در
خون ما آلوده مکن که این بر تو گران تمام
می شود؟ - متوجه شدید؟ - آن وقت مردک بلند
می شود می آید می رود پیش هارون، [و می گوید]:
«تعجب می کنم از خلیفه روی زمین [که] چگونه
به خود اجازه می دهد که خود در بغداد حکومت
کند و خلیفه دیگری در مدینه حکومت کند! [نزد
موسی بن جعفر] می آیند، می روند، افراد جمع
می شوند، چه می کنند» [حرف های] چرت و پرت
و یک مشت تهمت و یک مشت مسائل [کذب].
برای چه؟ برای دو درهم و دو دینار! خب آمدند
دیگر، [هارون] آمد و در آن سفری که برای حج
می رفت و به مدینه آمد و خلاصه دستور داد که
امام علیه السلام را تبعید کنند در زندان بصره و

237¹ ص 2، ج 2، داشر لا

بعد ببرند در آنجا و دیگر مدت‌ها بمانند دیگر!
 هَيْضَةُ بَدْ دودن ادنز رد ماما لاسد ی اهل لاسد
 نامھ درکنذ قرف چیه هئسم، درکنذ ی قرف چیه
 تولدن نامھ، تشاد ار سنا نامھ، تشاد ار لاسد
 رد رگید، رتت حار هزات، رتهب هزات و، تشاد ار
 دنیا یی دارفا [هک] دش ی مذ هتسب و زاب مادم ش لزنم
 دنراد ب زابش ای گدنز و راکزا ار وا و دنور بو
 هک دهدی م ناشن ام هب ار هئسم نیا [ناتساد] نیا
 ،میشاب دتهتم میراد رواب هک هچنا هب تبسن دیاب ام
 .میشاب دتهتم

هناشن ناگرزب بتکم هب تبسن ی توافتی ب ؟تسیچ

هچرگ اقر تمدخ، بش نا س لجم نا رد
 بَدْ، دش تبحص دنت ی رد قکی و دش ترا سجد
 عاضوا هب م ه ناشدوخ [و] دنشخبی م ار ام اقر
 و اهت راسج نیا و دنتسه دراو ام زارتهب ام
 ،تسا نامھ هئسم نکیلو، دنشخبی م ار اهت ئرج
 نم هب :دیوگی م هک ی سک نا .تسا نامھ بلطم
 نیا تعباتم هضرع هدنب ی نعید!؟ هچ ی نعید، هچ
 - هدنک تسوپ و فاصد نیا - مرادن ار بتکم
 دیوگب دهاوخی مذ اهتتم! مرادن ار شاهضرع
 هضرع» :دیوگب هکنیا هضرع .مرادن هضرع
 دیای م .درادن م ه ار نیا هضرع .درادن م ه «مرادن
 .درادن ار شاهضرع .درادنای م هچ نم هب ندرگ
 اج نلاف اقا .درادن ار بتکم زا عافد هضرع
 بَدْ، دندز ار فرحنیا ربنم ی لایاب، هدش تبحص
 !دما نیمز هب نامسا؟ تسیچرگم .دندز هک دندز
 رارق هدنب رگم!؟ تسا هراکه چ طسو نیا اقا سپ
 رارق هدنب رگم؟ مهدب باوج ار زیچ همه تسا

هدب ی لابعانج مه باوج کی بذب!؟ میوگب تسا
 ار ی نارنخسرگم؟ دنهاتفرگ وتزا ار ربنم رگم
 ی ارب ی دناوخذ سرد همهنیا سپ؟ دنهاتفرگ وتزا
 ،ی نذب قذوی نیشنب طقف هکنیای ارب!؟ ی دناوخذ هچ
 دنتفر دندماً!؟ ی اهتفرگ دای ار نیا!؟ ی نذب رُغ
 نینچ کی ماسلا هیلع ماما هب تبسذ ربنم ی لایاب
 مه وت. تسا هیرظن، هیرظن بذب. دنداد ی اهیرظن
 و لیلد اب، هدب ار ش فلاخ هیرظن ورب وش دنلب
 ی ارب بلاطم [هن] و. هن! هدعم راخبرزا هن، ناهرب
 تایاور یورزا و ناهرب یورزا، ی لقتم
 نلافرد هکی لاکشا، ساسا یور، دنتسم هحیحص
 هچ ام رگم [هدب خساپ اهنیمه اب ار] تسا مهیضه
 ؟ مینکی م راک

ی حوقفا باتکش راگنزا فده

ی ب رگم بذب متشوند ار ی حوقفا باتک هدنب
 هداتفا اج بلاطم و رسدردم ردقنیا؟ مدوب راک
 ،ن اهنیس هب ی کی مینز برسد هب ی کی دیاب هک میراد
 نیا هب باتک کی میاید مدوب ضیرم رگم!؟ تسرد
 ترچ و دنرچ کی ی دیز کی دماً. مسیونب ی تفلک
 دعبو میدرکن انتعالوا مهامو، تفگار ی ترپو
 هدافتساءوسد نراد و دش رشتنم مهیضق نیا، هن میدید
 تادافتعا، ددرگی مرب دراد مدرم راکفا، دننکی م
 ،دوری مل او سرد ریز دراد ن آرق، ددرگی مرب دراد
 ساسحا، دوری مل او سرد ریز دراد تبیلها تایاور
 ی م مه هدنب [هکی لاحرد]. مدرکتیلوئسم و فیلکت
 بحاص نید رگم! هچ نم هب میوگب متسناوت
 دنکب دهاوخی م ی راک ره دیاید ش دوخ!؟ درادن
 ی صخش ره، روطنیمه همه. متسناوتی م بذب
 لوئسم اهتفرگ دای بتکم نیا رد هک هچنأ هب تبسذ

!؟هچنم هب ی تفگ :دنیوگی من تمایق زور .تسا
 ودهب مرادن لآزا !ن اجاقاً دنروآی مرد ار تردپ
 تمایق زور .تفگنی نارھط ی اقا ی یوگن میوگی
 تزاردن تفگماهچنم هب ،هچنم هب نیا هب تبسند
 بخی تسنادی من رگا .تسا نیا میضق !دنکی
 می من ،تشادن لاکشا ،دوبنی فرح ،دوبنی اهلئسم
 دیابن اسنا ،دسرب شوگ هب بلطم رگا ی لو .بی ناد
 .دیوگن ار قح

ماما و تیلو زا داقتنا هکروطنامه
 کی دیابن اسنا ،لید و هیانودب ماسلا هیلع
 زا و اوھ یور زا دنکی ی داقتنا کی ،دنکی ی دقن
 ،یقطنم ساسا و می مدع ساسا نودب و لھج یور
 نودب تیلو هب داقتعا ،تسا حیقو و حیبقنیا رگا
 تبسندی روطنیمه مدآ .تسا حیبق رایسب مھ ساسا
 حیحص هچرگ دشاب هتشاد ی تا داقتعا کی ماما هب
 .دشاب هتشادن ساسا ،دشاب هتشادن هیان ی لو ،دشاب
 و کلم رب ماما ی یوگن ی یارد ی روطنیمه امش
 هاگآ تارذ همه رب ،تسا هاگآ همه توکلم رب
 دنیوگی من دنیایم .تسا هاگآ قیلاخ همه رب ،تسا
 مدآ روطنیمه !؟دش ضیرم ارچس پدوب هاگآ رگا
 عجار ی راد هک ی فرحنیا ی مهفب دیاب بخی !دنامب
 ار ماما نیا !؟تسا ی ساسا هچ رب ی نزی م ماما هب
 هچ یور ی نکمی فصونیا هب فصتم ی راد هک
 مھ و درک عافد ماما زا مھ دیاب !؟تسا ی باسح
 دیاب دندی م تبسند ماما هب هک ی بلاطم هب تبسند
 فرتعم ی سک بخی تبلا ،دشاب هتشاد ساسا و هیان
 حیحص دوشی م هدز هک ی فرحره هکنیا رب تسیند
 موصعم ام ،هن !میتسه موصعم ام رگم .تسا
 بلاطم .تسا اھباتکنیمه هک مھ اھباتک ،میتسیند

ی مزی حو هک م ه ام ر ب .تسا بلاطم نیمه هک م ه
ی م ر وطنیا ی ناوخی م ار تیاور نیا امش !دوش
ی م ر وطن آ ،دناوخی م ار تیاور ن آ م ه و ا ،ی مهف
ر ه .دیراد قدص امش یود ر ه ،بذ ی لیخ .دمهف
قد ل ابند امش یود ر ه .دیراد افسد امش یود
ر وطن آ ی کی ،دمهفی م ر وطنیا ی کی لاماد .دیتسه
.مامت .درادن لاکشا هکنیا .دمهفی م

رگم ی گبلط ؟تسیچ ی ارب ی گبلط ا لصا
و لاکشا و داریا و دقذ و ثحب ی ارب هکنیا زاریغ
!؟تسا نیا زاریغ رگم ،تسا حلاصا و حیحصت
میناوخی م ام هک ی رقابلا لاق و قد اصلا لاق ن آ
هک ی تافیلأت رد رگم ؟تسا نیا زاریغ ی ارب رگم
؟درادن دوجو ی لاکشا و داریا چیه مسیونی م هذب
،میرادن [فراعت] زیچ هکنیا .دراد دوجو ،اقآ هذ
هلئسم نیا رد نوچ میوگب هذب لاماد ،بذ ی لو
م رانگب [ار فیلأت] دیاب رگید هذب سپ دراد داریا
،تسا طخ هک ش یاچنآ .مسیونب دیاب ،اقآ هذ ،رانک
تسرد ،تسا تسرد هک م ه ش یاچنآ ،تسا طخ
،تسا طلاغ نامیاهف رد هئم م میوگی م هذ .تسا
تسرد م ه ی لیخ میوگی م و میتسیای م ،ریخهذ
تسرد نامیاهف رد هئم م میوگی م هذ و تسا
.تسا فلاخود ر ه ،تسا طلاغود ر ه .تسا

اعدا دناوتی م هک تسا ر فذ کی طقف ایند نیا رد
طقف .تسا عقاو نیع دنزی م هک ی فر حر ه هک دنکب
بتارم بسد ر ب ،هذ دارفا هیقب .دش مامت ،ی کی
فرد م ه و دنزی م حیحص فرد م ه ن اش دوخ
ماما .دنهاوخی م ار نیمه م ه ام زا و دنزی م طلاغ
ار هلئسم نیمه ،دهاوخی م ار نیمه م ه ام زا نامز
.دشاب ظوفحم میرد دیاب هک متفگ هذب اذلا .دهاوخی م

فرطناً رد مه ،هئسم فرطنیا رد مه ی نعید
 می ار بلاطم نآ ناسنا هک ی بلاطم مه ،هئسم
 کی بهار دارفا .درادنی ملعس اسسا و میا پو دیوگ
 تلایخت س اسار ب هک دننکی م فصتم ی فاصوا
 نیا ی ناریط ی اقا ،تسا نیا نلاف ی اقا .تسا
 ناجاقاً [تسا ی تیصخش] نینچم هکی ،تسا
 لایخ دنیبی م باو خ کی !تسا کشک [همه اهنیا]
 ی لایخ کی !تسا یر هشد مه دابا ی لع هک دنکی م
 زا هلب مه ی نلاف هک دنکی م لایخ ش نهذ رد دیای م
 مه دعبد !ی ندأ و ، هدیسر ی ندأ و [هب] نیسوق باق
 لیوحت ار اهترپ و ترچ و اهفرح نیا دیای م
 و دناه دناوخی سرد هذ اهنأ هک ی دارفا تشم کی
 دهدی م ،دناه دناوخی ثحب هذ

رد ی رورپ تیصخش زا زیهرپ ترورض نافرء بتکم

،درف ندرک حرطم لاصا هک متفگ هدنب اهراب
 ،ندرپ ار صخش کی مسا ،درف ندرک رکذ
 تبسنو ؛تسین بتکم رد ،[دارفا] ندرک صخشم
 می ل اوسد تمایق زور رد ناسنا زا بلاطم نیا هب
 ی ناسک هدهع رب دارفا ءاوغا تیلوئسم و .دوش
 ار بلاطم ،دودد زا جراخ دنیای م اهنیا هک تسا
 زا ی مان هک دشابنیا ربارق رگا .دننکی م حرطم
 صخشم قد ی ارب ی قادصم ،دوشب هدرپ ی درف
 صخشم تعباتم ی ارب ی رهظم و دوجو ،دوشب
 دیاب طقف و طقف ؟تساجک ام نامز ماما سپ ،دوشب
 دوجو رب دیاب اهه طقن همه و تاهجوت همه
 قادصم نآ رب و ترصد تیلو رب و ترصد
 !دشاب زکرمتم و دوشب زکرمتم دیابی عقاو و ی قیقد
 هک منادی مذنم - دنراد ی ضررم هچ دارفا رخا

ام هک ار ی اهئسم هک - تسا جلاعلا ضر م نیا
 ی ضر م هچ رخآ ، دننکی مذ هجوت نآ هب مپیوگی
 هیضق نیا مپار ب زونه ن م ، منادی مذ ن م !؟ تسا
 ! منکل حار اهئسم نیا متسناوتند [و تسا هدشذل ح]
 ، صخشد منادب اعقاو رگا ؟ تسا ضر م هچ نیا رخآ
 ی م ، دوشی م حرطم هک هچنآ زا هک تسا ی سک
 ل ابند هب و دشاب ش دودخ تار و صتل ابند هب ده اوخ
 تقون آ ، دشاب [ش دودخ دارم] زیچ ندرک هدایپ
 دودخ راتفر هکنیا زج مپرادن ی اهر اچ ام نیار بانب
 هک تسا ی اهئسم نیا . مپهدب ریغت و ا هب تبسزار
 . منک ضرع اقفر ت مدخ متساوخ هدنب

- . تسه ش فلاخ هطقن ، اهئسم نیا ل باقمر د
 هب - مسرب هیضق نیا هب هکنیا زا ل بق لااح
 تیصخش بتکم نیا رد ام لاصا ی لکروط
 امش اجک . مپرادن ی رورپ تیصخش ، مپرادن ی رورپ
 ل اثما و اقا موحرم لثم ناگرب ی اهت بحس رد
 هدنب ؟ دننک حرطم ار دودخ دنیا ی هک دیا هدید کاند
 ناشیا ابل اسد ل هچ دودخ و متسه ناشیا دنزرف هک
 . مدیدن ار ی زیچ نینچ م ه کید ، متشاد رشنور شد
 . مدیدن هدنب ، ل یفک و ل یکو و دیهشل و قا ام ی لع اللهو
 !؟ تسرد

، داتفا [قافتا] اقا موحرم زا دعب هک ی فارحنا و
 ی تقو . دندرک ی رورپ تیصخش دندما هک دوب نیمه
 تسد رد هک ی تقو ، درادن دوجو تقیقند نآ هک
 [تشم] چم هک ی تقو ، تسین ی زیچ چیه فرط
 هچ هب تسا روبجم ، تسا ی لاذ اهئسم زا صخشد
 . دنک کزب ار ش دودخ مداد [تسا روبجم] ؟ دزادرپ
 زاوشیپ و نیشنب و وش دنلب . دروایبرد ملیف و رتائت
 و ملاس ! دنروایبرد اهفرح نیا و نلاف و

هرخسمنیا زا . دنروایبرد مینکب نلاف ، تاو لصد
 نلاف همهرد و تسه اجهمه رد هکی یاهی زا بد
 ملیفنیا زا الله اشامی لایتسینم که هکی زیچ . تسه
 رارق رگا . تساهنیا و اهی زا برتائت و اهی زا بد
 اقا بد ، دشاب اهفرح نامهمه اجنیا رد دشاب
 بلاطم تشم کی فلاء ار نامدوخ ارچرگید
 ار نامتیعضو میورب میوش دنلب بد ؟! مینک
 هبرتشید هصلاخ هدرخ کی ، مینک رتهب هدرخ کی
 هک تسا نیا رب رارق نوچ ! میسرب نامدوخ
 ی دنبرو کد [طقف] ! رگید دشاب بوخی دنبرو کد
 [ار تسا روطنیا هک] اهاج یضعب . دشاب بوخی
 !؟ دیدیدن ، دیا هدید

تیسخش و نافرء بتکم نایم ضراعت یورپ

هلهو رد هتبلأ ، ادهشلا دئیس س لجم ، ام س لجم رد
 ، دننیشنب دنه اوخی م رانک رد هکی ی ناسک ل و ا
 تسا دایز ناشنس هک دنشاب ی دارفا لاثم هکی تسیاب
 ناشرمک ، دنراد ی تحاران هک دینک ضرفه کنیا ایو
 [اج] رگا دعب ، [دنکی م درد] ناشیاپ و دنکی م درد
 : دندومرف ناشیا . دننیشنی م طسور رد بد ، دوبند
 شنس در ام س لجم : دندومرفی م اقا موحرم
 هیکتل ابند ، دنوشی م دراو هکی ی دارفا هک تسا نیا
 دننیشنی م اجره . دنتسین ن تسشن راوید مَد و نداد
 ی م ی سکره للاح . دننیشنی م دنوری م تسای لاخت
 نلاف . دشاب م معمریغ ، دشاب م معم . دشاب ده اوخ
 . دننیشنی م دوری م دوشی م دنلب . دشاب

کی رد اقا ! لاصا ، ریخه ز رگید ی اهاج اما
 ، شردقنیا رد ، ردقنیا کی ، تسا فرح ش تناس
 دیایب نیا [هکنیا رد] . تسا ه لئسم شردقنیا رد

رتفد، تسا باتک، تسا باسد، دنیشنب نیا لغب،
دنیشنب نیا ی ولهد دیاید وا! تسا کتسد، تسا
اب نیا ی لدنص، دشاب ه لصاد ن آ نید و نیا نید
هضور ن آ م ه دعب! دشاب هتشاد توافدن آ ی لدنص
!هبهد! دناوخی م هضور طسو نیا دراد م ه ن اوخ
هچر ه ن اتدوخ رگید؟ دوشی م [ی سلجم] هچ نیا
دیر انگب مسا دیهاوخی م.

ما آمدم اینها را از بین ببریم، این بساط و این
حرفها. و نمی توانیم تغییر در کلّ عالم بدهیم، نه
کار بنده است، نه کار غیر بنده است. آن کار
همان یک نفری است که دین دست اوست و ولیّ
دین است و قیّم دین است و او هر وقت مصلحت
الهی باشد، می آید و همه این بساط و شعبدهها را،
همه را چه کار می کند؟ همه را با یک شمشیر از
دم، اوّل و آخر درست می کند و همه را به نظام
در می آورد. حالا خودمان را که می توانیم [درست
کنیم]. خودمان، در وضعیّت خودمان، در حساب
و کتاب خودمان، این کار را می توانیم انجام
بدهیم. نسبت به رفیقمان نتوانیم، نسبت به شخص
خودمان که می توانیم. لذا عرض بنده این است که
در صحبت هایی که می شود به خصوص خب ایّام،
ایّام محرّم نزدیک است و برای این مسئله باید
چیز کرد.

هیچ وقت در صحبت ها فرد و شخص - چه بنده
و چه غیر بنده - [نباید] جوری صحبت بشود که
نظر و توجّه مخاطب به سمت او برود، این قسم
صحبت کردن به طور کلی ممنوع [است]. یعنی
دیگر تمام. اگر شخصی نمی تواند این طور
صحبت کند، نکند. یعنی [اصلاً] صحبت نکند.

[صحبت نکند] بهتر از این است که فرض بکنید ما برویم یکجا یک حرف بزنیم و بعداً یک آشوب به پا بشود، [که] نمی‌دانم راجع به فلان شخص تبلیغ شد. راجع به آن یکی [تبلیغ شد]. راجع به آن آمده، آن [دیگری] می‌رود، بعد از آن، آن یکی می‌آید، ضدش و فلان! این بازی‌ها را بگذاریم کنار! دیگر سنّ و سالمان از این حرف‌ها گذشته است. و عرض کردم خدمت رفقا که بنا دیگر بر این است، بنا بر همین کیفیت است.

هک دندادی ماقفر و منکی مضرع ادجار نیا
 نم زا هکی یاهفیرعت زا موشی مذل احشوخذندب
 هکی یاهتبحصد، دوشی مفرطنآ و فرطنیا
 یارب رگا [هک] دینادب امشد. دوشی مرنم یلاب
 ل احشوخذ امشد زا هدنب، تساهدنب ندرکل احشوخذ
 مه ابلق و موشی متحاران ی تدو ریخند. موشی مذ
 نیا هک تسان کم اسبهچ و مریگی معضوم
 لصا اب نوچ. دوشد هدیشک رگید لئاسم هب هئسم
 می ریگی هکی فده نآ لصا اب و بتکم فده
 رد و مات ضقانت رد. تسامات ضقانت رد مینک
 رذنکیام. دوشی م ماجنا هیضق نیا ل ماک ضقانت
 دیاب ار وا، مینک غیلبت و ا زا دیاب [هک] میراد [ار]
 و ا مینک توعد و ا هب دیاب ار مدرم، مینک تابثا
 دش هامت، هامت همان، ماسلاو تسالله یقبت رضد
 تسانیا هیضق، تسانیا. تفر و

ار هچنآ، دندرک توعد نیمه هب ار امن اگرزب
 ی تقو. تساهدوب نیمه میدید اهنآ شور زا ام هک
 اهنیا و س لاجم زا یضعب رد هک میدیدی م نم هک
 می ناشدوخل ایخ هب و دنکی م تبحص اهی ضعب

دندومرفی م ن م ه ب ن اشیا ، دندک فیرعت دنهاوخ
ن آ مهف ردقچ اهام ن درک فیرعت نیا زا
«؟دش دایز ردقچ؟ دش دایز نیبطاخم
دوبی هلا درم کی ن اشیا

[رگا] ن لا [رگید س لاجم رد] هکی تلاحرد
فیرعت مک هدرخ کی دوری م ربنم ی لایاب ص خشد
لاس. دندهی م رتتولخ هدرخ کی ار ش تکاپ دنگد
ار ربنم بوخ اقا. فاصد. دندکی مذش توعد رگید
دندناچی نعید! دندمارب دهعزا بوخ، دندرک هدایپ
نیبطاخم نیا ه ب بوخ! رگید تسا نیا انعم، رگید
ن لاف؟ تسیک اقا ن آ، تسیک اقا نیا [که] ن دناچ
!؟ تسیچ، تسا

طرف رفته بود بالای منبر، اصلاً نمی دانست
[که] این مجلس، مجلسی است که برای زن متوقفاً
است، یا برای مرد متوقفاً است! بالای منبر
می گفت: چه شبها ما با ایشان، چه صبحها...
گفت: آقا این زن است! خاک برسرت کنند! این
[منبر که] داری آن بالا حرف می زنی، مجلس
[ختم یک زن است]، شوهرش هم دم در ایستاده!
چه شبها [دیگر] چیست؟ قضیه تئاتر [است].
کشک [است] بازی [است]. [چرا اینکار را
می کند؟] چه می خواهد؟ [می خواهد] پاکت زیادتر
بشود دیگر! معنایش این است. پاکت کلفت تر
بشود. اقلأً یک صحبت می کردی اینجا که داری
می روی این [شخص متوقفاً] سبیل دار است یا
بی سبیل است؟! بالأخره بفهمیم این قضیه را. این
روش، روش مردم است. این روش، روشی است
که همه انجام می دهند دیگر! [و] داریم می بینیم.
ماما زا دورب دیاب ماما ن لاف تدهش زور، اقا

نوچ لاما، دیوگی م دراد رقاب ماما [زا]، دیوگب
 رگید، تسه رفذ کی هب طوبرم س لجم نیا
 رگا]! دنک مامتاقاً ن لاف مسا هب ه صلاح هکی تسیاب
 بوخ، هدهع زا، هلب: دنیوگی م [دنکب ار راک نیا
 بوخ و دمارب هدهع زا بوخ ی ربنم! دمارب
 [؛ درکن ار راک نیا و] تفرز رگا لاما. داد لیوحت
 :تفگ ش اهمه ربنم ی لایاب تسشن هراچیب ت خبب
 حرطم ار لئاسم و نیا ن لاف، روطنیا رقاب ماما
 ار مهش ملاسد باوجاً لاصا، نیپا دمآ دعب و درک
 ار تکاپ و دنکی مذ مه ی ظفاحادخ و دندهی مذ
 ی م هاک تشم کی س انکسا ی اجهب دنراد ی مرپ
 ش یازس نیا : دنیوگی م. دندهی م ش لیوحت دنزیر
 [دوشی م مولعم] سپ؟ [تسا روطنیا] ارچ. تسا
 هچ ی ار ب ربنم، هدوبن رقاب ماما ی ار ب ربنم نیا
 ربنم، تسا هدوب سفذ ی ار ب ربنم؟ تسا هدوب ی سک
 اهتیدوخ ی ار ب ربنم نیا، هدوب اهتینانا ی ار ب
 ی یاهزیچ اهینیا! هدوب اهتینو عرف ی ار ب، هدوب
 بظاوم. میریگب رظرد ار اهینیا دیاب ام هک تسا
 .میشاب

ه دنور پ رد ن امیاه فرح هملک هملک هب تبسن
 .تسا ادهشلا دئیس ی ار ب م رحم ههد! دنسیونی م نام
 ی ار ب طقف و طقف، تسا ادهشلا دئیس ی ار ب لاسد مامت
 ماسلا هیلع ماما تیلو و زا دیاب. تسا ادهشلا دئیس
 ی سک هچ ادهشلا دئیس. تخانش دیاب ار ماما. تفگ
 هدنز زونه ادهشلا دئیس ایآ؟ تسا هدوب هچ، هدوب
 ش یپ لاسد 1400 هب طوبرم هدیپ کی ای تسا
 دیابن. تفگ دارفا ی ار ب هکی تسیاب ار اهینیا، تسا
 ی بتکم دیاب ام. درک طلخلئاسم نیب و بلاطم نیب
 .مینک رواب ار دناهداد هئارا ام هب هک

ضرع اقرر تمدخ^۱ ریدغ زور رد
 ،تسا هدیسر نام تسد هب ی ناچم [بلاطم]: مدرک
 هدیسر نام تسد هب هکی بلاطم نیا ی اپم نادیم هذب
 هدوب ی یا یاضق هچ ،هدوب هتفهذ ی لئاسم هچ ،تسا
 زاجم و متفگذ [مھ] ار اهنا زای کیل احصبات هک -
 ار بتکنیا ت حار هکنیا ات - متسینم ه اهنا ن تفگ هب
 رایتخا رد ار بلاطم نیا ،دنداد رارق ام رایتخا رد
 ام رایتخا رد ار اهت بحص نیا ،دنداد رارق ام
 دنداد رارق

هملاء دنزرفزا دنمشزرا ی تیاکد ی نابطابط

قضیہای اتفاق افتاد چند روز پیش، آقازاده
 مرحوم علامه طباطبائی - رضوان الله علیه -
 ایشان به رحمت خدا رفت. البته بنده هم خیلی
 دوست داشتم که در تشییع ایشان شرکت کنم ولی
 خب نشد، توفیق نداشتم. یک روز بنده سنم حدود
 شانزده سال بود. ظهر مرحوم آقا از مسجد آمدند.
 من دیدم یک نفر همراه ایشان است، نمی شناختم،
 در را باز کردن. آدم، یک دفعه [با] من برخورد
 کردن، آمدند بالا و نشستند و رو کردند به من و
 گفتند که: «ایشان آقای سید عبدالباقی، آقازاده
 حضرت علامه طباطبائی هستند.» من پانزده،
 شانزده سالم بود. [گفتند که] ایشان آقازاده علامه
 طباطبائی هستند. ظهر بود. و [گفتند] برو سفره
 بردار بیار و نهار و این چیزها. دیگر سفره هم
 غذایی که والدهمان درست کرده بودند، یک غذای
 خیلی ساده هم بود. دعوت نبودند، قرار دعوتی
 نبود، نمی دانم غذا از همین کتلتها و چیزها بود

خیلی [ساده] آن هم به اندازه سه چهار نفر همان‌هایی که افراد منزل بودند دیگر، بیشتر که نبود. ما سفره را بردیم بالا و سبزی و نان و ماست و این چیزها و... [هم بود].

معلوم شد که مرحوم آقا وقتی داشتند از مسجد برمی‌گشتند، موقع ظهر، وقتی که از نماز داشتند برمی‌گشتند، ایشان را سر کوچه دیدند. ایشان خب مهندس برق بود و در قسمت همین وسایل فشار قوی و ترانسفورماتورها و اینها بود. روبه‌روی کوچه ما هم از همین چیزها [مغازه‌ها] بود یعنی از همین چیزها [وسیله‌ها] می‌فروختند. و اینها در آن زمان یکی دو مغازه بود که در [خصوص] همین آجهزه و دستگاه‌ها و اینها [بود]. ظاهراً ایشان آنجا آمده بود و کاری داشت و یک‌مرتبه با مرحوم آقا برخورد می‌کند، مرحوم آقا ایشان را می‌آورند منزل و می‌گویند: باید - به اصرار - [برای] ناهار و این‌ها در منزل بیایید. دیگر ایشان می‌آیند و در منزل و غذا می‌خورند و بعد [از ناهار] یک ساعتی هم می‌نشینند.

اذغ زا دعب بذ نکیلو مدوبند اذغ عقوم نم
موحرم هکی یاهت بحصه لمجزا و .متسشن و دمأ
هدنب هک دوب نیا درکی می نابطابط هملاء هذاز اقا
،مردگی مند صخشن لافزا نم: دنتفگی م هک مدینش
ردن لآ ناشیا هک دندروآ ار نایاقآ زا یکی مسا -
ناشیا شپپ عقوم نامه رد نم - دنتسه تایید دیق
دیاش و هعمل ات ابیرقت مه ناشیا ،مدناوخی م سرد
کرت رگید دعب ،دندوب هدناوخم هار رتلاباً لامتحا
م هکی لیخ هک دنتفگی م اقا موحرم و .دندوب هدرک
تداراند هیضق نیا زا ی نابطابط هملاء موحرم

و. دندوب رتّاتم ی لیخ ،دندوب رتّاتم ی لیخ ،دندوب
 ،دوب دادعتسا اب ی لیخ ،دادعتسا اب ص خشد رایسب
 - ی قابلا دبعّدیس اقاّ موحرم - ناشیا ءداز اقاّ نیمه
 ق داصد ،فاصد ،س فذ شوخ ،دادعتسا اب در ف رایسب
 دشاب روطنیا مه دیاب همّلاء رسپ بخ ،[دندوب]
 ار ردپ ی اج دیاب ی ئابطابط همّلاء رسپ !رگید
 ،درکی مندل یصحت کرتن ناشیا رگا دیاشد و .دریگب
 ی داعبتسا هچ !دوب ی رگید همّلاء کی ش دوخ
 .دوب ش دوخ ی ارب ی رگید همّلاء ،تشاد

هک دنتفگی م ناشیا

س رد نایاقاّ زا ص خشد نلاف ش یپ متشاد ن م»
 رتمک ،هدوب هعمل ،هدوب هچ لاد - ،مدناوخی م
 رد اما - تسیند مذهب رد نیا !؟[رتشید ای] هدوب
 دماوت فر و میدوب ناشیا تمدخام هک ی تدم
 ی یوگدب ی گبلط زا ناشیا ردقن آ ،میدرکی م
 ارم ی لک روطه هک درک تّمزم ردقن آ و درک
 ناشیا ترابع - تشاد زاب لیصحت همادا زا
 ،مّدج ی ولج تمایق زور رد ن م و - تسا نیا
 » .تفرگم هاوخر ناشیا ی ولج

تسد ی گبلط زا ن م هک دش ثعاب وا ی نعید
 و ،درواّ مسا !مهدن همادا ار هار نیا و مرادرب
 .دنتسه [تایح دیق رد] مهن ناشیا

هّلعا مامت درف ن آ ایآ لاد بخ ،ل احل کی لع
 مّلمسم بخ هک - هّلعاء زجن اونع هب هر خلأاب ای هدوب
 ی قابل اکشا و هلمّسم ی اج بخ ی لو ،- رگید هدوب
 همّلاء لثم ی ردپ کی امش مکنیا دوجواب .تسا
 و ن ادان دارفا نیا هب دیابن رگید ،دیراد ی ئابطابط
 هب رواب نودب - تسا هدنب دوصقم نیا - ،روابی ب
 شوگ] مولع نیا تقیقدهب ،مولع نیا تلصا
 [دیهدب

ملاسلا هیلع ق داصد ماما هک ی یاجن ادان ی ا رخآ

می‌تسد به قلاش متسناوتی م رگا» :دیامرفی م
 اهنا و متخاونی م مباحصا هدرگ و رس رب و متفرگ
 می مکی مولع نیا مکنیا به مدرکی م روبجم ار
 تُدَدَوَا؟ تسیچ ش ترابع «. دنریگب ار فاهنا ،میوگ
 او هفتی یّ تد طایسلا ب مهُسُور تَبْرِضِ ی باحصا نّ ا
 ،دنزی م ار فردنیا ی تقو ق داصد ماما ان یدلا ی ف
 راکی برگم اقا : ییوگی م یوشی م دنلب و ت تقون آ
 هدز ار فردنیمه !؟ یدش هبلط ی دما مکی تسه
 و ت ! یراد دادعتسا و ت ، ورب وش دنلب اباب ، نیمه !
 ورب وش دنلب ، هاگشناد ورب وش دنلب ، یراد هچ و هچ
 میدما ام ، نک راکهچ ورب وش دنلب ، ناوخب سرد
 ی قابل ادب دّیس اقا مو حرم نیمه ! میدش تخبب
 فردنیا مکی تفگی م هدنب و اقا مو حرم به تشاد
 مکی تفگ و تفگ ردقنیا . دز نم به اقا نیا ار ماه
 درک در سارم لئاسم نیا به تبسند ، درک تسد ار م
 :دوبن اشیا ترابع لاماد . متشاد رب تسد نم و

«!مدرم لأمدمدش»

«!لأمدمدش» :تفگ ار نیا ناشیا
 بصن اجنا ورب رادرب اجنیا زا روتامروفسنارت
 !نک تسرد ایب وش دنلب ، هدش بارخ اجنا اقا . نک
 طسو - ، جرک مورب دیابن لآا» :دنتفگی م ناشیا دعب
 مورب موشدنلب دیاب امرگ نیا ردن لآا - دوبن اتسبات
 بارخ ناشروتامروفسنارت اجنلا فرد مکی جرک
 نیع «!لأمدمدش ، منک ریمعت هدنب تساهدش
 مدوخی اقری یارب هدنب . دوب مو حرم نیا ترابع
 . میوگی م مراد ار هئسم نیا

این آقایی که حالا کتاب می‌نویسد، حالا این

کتابش برای خداست؟! این آقایی که رساله می‌دهد، این رساله‌اش برای خدا است؟! بروم بالاتر یا تا اینجا دیگر بس است؟! این برای خدا است؟! یا آن آقایی که برمی‌دارد به پسرش نصیحت می‌کند - از بعضی از آن آقایان ائمه جماعات طهران - به طلبگی، می‌گفت: «عزیزم بیا این را به تو بگویم - نتیجه تجربه خودم را دارم به تو می‌گویم - که من در این طول عمر هیچ نانی راحت‌تر از نان آخوندی از گلو پایین‌تر نمی‌رود!» خب بله بله! آن نانی که از گلوی شما پایین‌تر می‌رود [همین است]. آخر کسی بیاید علوم اهل بیت را تشبیه کند به نانی که بخواهد از گلو راحت‌تر پایین‌تر برود، چه باید به او گفت؟! آن وقت اینها به این مکتب باور دارند، باور دارند؟!!

کیدی شپید متفر» : دیوگی م ن اتسود زا ی کدی ن لاف ، هیضق ن لاف ی ارب اقا : هک متفگ ، ی صخش لاماد - ؛ دینک نیعت داتسا هک مهاوخی م ، مسرد کیدل وئسم ی یاج کید رد فرط ، میوگب هتسبرسد روطنیا - دودی گبلط روما هب تبسن مهم تمسق رگم ت سا ر ادلوپت یاباب هک وت” : [دهدی م باوج] وربوش دندب! اقا؟! ی وشد هبلط ی یاید ی دوبر و بجم «نک راکه چ منادی من»! نکب ار تلاد و فیک ی م ار نیا دیای م صخش نیا هک تسین نیا معجاف نیا هب تیلوئسم نیا هک ت سا نیا معجاف ، دیوگ نیا ایآ .ت سا معجاف اجنیا !ت سا هدش هدرپس ؟دراد رواب صخش

آن یکی می‌آید فلان جا، می‌خواهد برود کارش را درست بکند، [به او می‌گویند:] به! دانشگاه را

ول کردی آمدی طلبگی؟! بهبه! بهبه! آخر مگر بی‌کار بودی؟ آخر کسی که دانشگاه می‌رود دیگر بلند می‌شود طلبگی بیاید؟! مثل اینکه در این طلبگی هر آدمی که از خانه‌اش در برود، یا با کفگیر در سرش بزنند، یا بیندازند او [را] بیرون در خیابان و در جوی بخوابد! اینها بایستی که [ببایند طلبه شوند]. یک مشت فراری، در به در، قوزی، چپول، یک چشمی، فرض کنید که آحدب، گالش به دست، مثل اینکه اینها فقط به درد طلبگی و فلان می‌خورند! اما یک آدمی که سرش به تنش می‌ارزد این خیلی حیف است، خیلی برای این مسئله زیاد است، این باید برود دانشگاه! نه [همین‌طور است] دیگر. حالا ما یک خُرده [اغراق] کردیم! قضیه این است.

دندومرفی م!؟ دنتفگی م! چه اقا موحرم ی لو، دوشب هبلط دیاید دیاب درف نیرتدادعتسا اب»
 ی م مراد ه چه دیامرفب تقد - ، درف نیرتگذهر فاب
 ی م ی گبلط درد هب درف نیرتگذهر ف اب - میوگ
 درد هب درف نیرتهئب اب و نیرتل یصا اب . دروخ
 هبلط دیاب درف نیرتدادعتسا اب . دروخ ی م ی گبلط
 نید و مء نیا نید ی طابتر انوچ!؟ ارچ «. دوشب
 ن دیسر هار رد دیاب هک ی دادعتسا . تسیند مولء هئیب
 ار دادعتسا ن آ امش ایآ ، دوشب [فرصد] ت لامک هب
 ی قابل ادبع دئیس اقا موحرم لوق هب هار رد
 لأمد لآاح» : تفگ؟ دینکی م فرصد ، «ی لأمد»
 تفگی م هک ش ملاکت و ص دن آ زونه «. لأمد ، مدش
 رد . دوری مند مهنذ زا ، دمآی م ش مشچ زا کشا و
 ، میدشل لأمد کی هبل ی دبت» : تفگی م هک تسامهنذ
 فرطن آ و فرطنیا میرادرب ار مدرم راب

هاجنپ زا دعب!؟ ی نامز هچ .دمهفی م لاماد «!میربب
ی مذی راک رگید .تسا هتشذگ شنسد زا هک لاس
تصرف رگید و هتشذگ رمعل لاس هاجنپ ،درک دوشد
تسیند هئسم نیا و میضق نیا یارب

ق داصد ماما گنهر ف دنیا من ،هبلط

هئارا دارفا هبارش دوش گنهر ف دیاب هبلط اذلا
هب تبسند هک دارفا دننک رواب! دهدب ناشند ،دهدب
،شنتفگ نخسرد .دراد داققتعا دیوگی م هک هچنآ
ی تاملک [رد] دیوگی م هک ی لئاسم رد ،ش طابترارد
دیابش تاگرد .نک تیاعر هک ی تسیاب ،دیوگی م هک
ی نیگنس ،دوشند دارفا رفتد بجوم هک دشاب ی تاگرد
کیکر فرح ،دنک بنج ار دارفا دیابش نانخس
دنکی منقرف ؛تسا فلاخ ،تسا فلاخ نیا ندر
رد ای دشاب ی صوصذ ل فحم کید رد ناسنا هک
لاماد دراوم ریاسد رد رگا .دشاب ی مومعل فحم
ناسنا دیاب ،دنزی م رسد ناسنا زا ی ئاطخ ی هاگ
ی م ناگزب هک ی اهبقارم نیا .دنک حلاصا ار دوش
یارب!؟تسا ی سک هچ یارب هبقارم نیا ،دنیوگ
دیاب ناسنا تا طابترارد .رگیدتسا عضو نیمه
ی خوشدره ،دنزدار ی فرح ره ،دشاب هتشاد هبقارم
و دوشی م مک وازا هک دنادب دیاب و .دنکدار ی
هرهد دسرب واهب دیاب هک ی ضیف نآ زا دناوتی مذ
دوشب دنم

نیا هب تبسند مینک رواب ام هک هئسم نیا
هکنیایارب تسای ساسا هتکن نیا ،بلاطم
هب تبسند و میمهفب بوخ ،میبایرد ار دوش تیعقوم
ی صخشدره و .میشاب دنبی اپ بلاطم و لئاسم نآ
ی صخشدره .دراد ارش دوش راک باسد م
ی طابتران ارگید هب و دراد ارش دوش باسد

رگید دارفا هب و دشیدنیبش دوخ هب دیاب و . درادن
و صیاقند ی اراد تسا نکم و ا دزد رد هک
. دنک هاگن دیابند دنشاب ی یاهاطخ

ش قلاخا ،دوب دارفا همه نیرتلاب ادخلوسر
زور اتش راتفر ،دوب اقلاخلا مراکم ممتلا تئعب
نیعدری لو ؛تسا تئسد و هرپسد و هوسا تمایق
طابترا و اب هک ی دارفا هک دینیبی م امشل لاح
دناعم اهنیا هک دندوبی دارفا . دندوب مسقه همه دنتشاد
دمآی م هک ی سک ن آ و دندوب قفانم دارفا ،دندوب
هب هاگن ،درکی من اهنیا هب هاگن ادخلوسر شپ
ی زامن نیا ن لآ هک درکی من هاگن . درکی م ربمغیپ
ی م زامن دراد م قفانم نیا ،میناوخی م ام هک
ی زامن ،زامن نیا درکی م هاگن !؟ هدیاف هچ ،دناوخ
. دناوخی م دراد ربمغیپ هک تسا

ی یاهاهمان [رد] دنیوگی م نم هب اهی ضعبن لآ
ی م بش زامن همهنیا ام اقا [هک] ،دنسیونی م هک
صخش نلاف ،هدیاف هچ میناوخی م نلاف میناوخ
ی تسیاب ارچ وت بخ ! دش دورطم مه دعب و تفر
بخ !؟ ی نک هاگن تسا دورطم هک ی سک ن آ هب هک
نک هاگن ،تسیند دورطم هک ی سک ن آ هب نک هاگن
ی سک ن آ هب نک هاگن ،دراد قیفوت هک ی سک ن آ هب
حلاطصا هب ی اراد و تسا تلااح ی اراد هک
نک هاگن و ا هب ،تسا باتک و باسد

لها ریاسا بی هلا ی ایلوانایم توافت

مء

ی م مقنم رگا» :دندومرفی م ام ردپ موحرم
ناشیا لاثما و ی ئابطابط هملاء هب ممشچ و دمآ

و، نارهط رد متشگی مربد مقن امه ز ا، دروخی مند، متفرگی م طخ رمع رخآ ات ار هئسم نیا رود طقف هکی تامیلامان ابوی لئاسم اب مدشد هجاوم نوچ و تشاد رادیاپارم ناگرزب نیا اب طابترا طقف و! دوب یروطنیا هیضق «دیشخب رارمتسانم هب هاگذ دنیاید، اجنآ رد دندماً هک اقا موحرم لاماد بخ رس رب هکی امامع نیا! بجع [دنییب] دندک مدآ صخش نلاف رس رب تسای ئابطابط هملاء مرانگب نم سپ؛ تسه همامع نیا مهی ضوع هاگذ هملاء هب ارچ بخ دشده کنیا!؟ رانک مورب ردی ضرمد کینیا بی نک هاگذ دیابوا هب؟ نیکی مند یارب دیایم ناطیش هسوسو نی نعی تسان اسنا تسد، دندک داجیا ی درسد، دندک داجیا س ای هکنیا؟ دندکی م راکهچ دیایم، دندک لشف، دندک لسک، دندک مادم، [دندکی م هجوتم نی فم یاههبنج هب] ار ناسنا هب امش بخ. دروآیم نهذ رد ار نی فم یاههبنج ار اهراک نیا ناگرزب بخ، نک هاگذ ناگرزب نیا وت، ناگرزب نیا زای کیم هتو تبخ رایسب، دندرک نی سرب اجنآ هب دیاب بخ هکی دارفانیا زای کیم ه [؟ نیکی م هاگذ دندیسرنهکی دارفا] نآ هب ارچ

هکی دارفان دیدیم نم» : دندومرفی م هکنیا اهنآ یور ار نی ناحور و ملع مسا مراد مرشد؛ دنتسه و دندوب دایز دارفانیا زای بخ «! مرانگب قد لابندهب اهنآ هکی دارفا، اهنآ لابقردی لو افسد لابندهب، دنتسه بالطم لابندهب، دنتسه، دنتسه عقاو و نامز ماما ی درگاشد لابندهب، دنتسه نآ و نیا فرح هب یراک و دنتسه بالطم لابندهب هجوته اهبناج نیا و تاعیاش نیا هب و دنرادن مه اهنآ، دنیگی م تساق قد هک ار هچنآ و دنرادن

اهنأ به ارچ ؟مپنکذ هاگذ اهنأ به ارچ ؛دنتسین مک
سفن هشیمه و هدوبن اسنا هشیمه ؟مپنک هاگذ دیابن
طقم هفار حنانیا و هدوبن هفار حنا هشیمه و هدوب
تاقبط همهرد ،هدوبنل هاجون ادا ن دارفا هقبطرد
ش ملاعرده ،هدوبن هفار حنا ش ل هاجرد .تسا هدوب
رد ،هدوبن هفار حنا ش ممع ریگرد ،هدوبن هفار حنا
مهن لآ و هدوبن هشیمه ،هدوبن هفار حنا مهن ش ممع
[نیا] ،تسه هک تسا ی اهلئسم .تسه و تسه
نیا به هک ی دارفا دنتسه مهن فرطنآ [هک تسا
دنوری م و دنریگی م ار هار و دنرادن هجوتل ئاسم
و دنسری م بولطم و باطم به و دنکی م لمع و
دیسر دنه اوخ اهنیا مهن دو صقم و دصقم به .

رد ،میراد رارق اضف نیا رد ام نیاربان س پ
رد هقیضه قاصم ود و باطم نیفرط هکی یاضف
مولع نیا زا هک ی دارفا .دراد دوجو اضف نآ
ناشیانید یارب دنراد ،دنکی م ی رازبا هداقتسا
زا ایند عماطم به ن دیسر یارب [و] دنکی م شلات
یارب و دنریگی م هر به دنراد دنتفرگدای هک ار هچنآ
،مدرم نیامرد دنراد ی ناسفند ءاوها و لایما
کی ،هتسد کینیا بخ .دناه هدوب و دنکی م تکرده
به [هک دنتسه] فرطنآ زا مهن ی دارفا .قاصم
،درواین ور ،درواید ور ایند ،دنتسین ایند لایند
.تسا ی کی ن اشفرده

،تشپ به نیز ی هگ نیز رب تشپ ی هگ
به ای دنکب میرکت ار اهنأ .دنکی مذ قرفن اشبلطم
نیا ،دنرنگی مذن اشبلطم رسزا ،دنکب تناها اهنأ
مدا لاماد ،بخ رایسب ،بخ .دنتسه مهن دارفا روج
هاگذ فرطنیا به دیاب ؟دنک هاگذ دیاب فرط مادک به
.دورب دیاب و .دنکب

قد ریسم رد تماقتسا

رگید بتسا نشور رگید بلطم نیاربان
،میرادن غیلبت هب یزاین ،میرادن ام دیکآت هب یزاین
هریتو نیاربو دما هکی سکره هکتسا نیالئسم
ش عفد ،تفر و تفرگ ار هار نیمه و درکت کرد
،هذ دما [هک] یسکره .دربی ش دوخ م ه ار
اهيأيآ .دربی ش دوخ ار شررض ،تفرگ بلصاف
أذإ ل ل ض ن م م ك ر ض ي ل ا م ك س ف ن ا م ك ي ء ا و ن م ا ن ي ذ ل ا
هب :دیامرفی م هیآ !تسا ی بیجء هیآ ی لیخا¹ **مُتَيَدَّتْهَا**
تللاض ررض !دینکد هاگدن اتفرطن آ و فرطن یا
.ددرگی منرب امش هب ،ددرگی مر باهنأ دوخ هب دارفا
!وربار تهار امش

دور امام حسین چند نفر ماندند؟ سی، چهل نفر
از اصحاب ماندند و سی نفر هم از همان
به اصطلاح اهل بیت و اینها بودند. حالا شما
خودتان شب عاشورا ببینید، لشگر عمر سعد دارد
نماز می خواند، نماز شب عاشورا! لشگر
عمر سعد به امامت عمر سعد نماز جماعت خواند
- به کمرشان بزند - دارد نماز می خواند. شب
عاشورا نماز خواند. همین آقای جناب عمر سعد
نماز خواند. آن طرف هم شما نگاه می کنی،
می بینید امام حسین را با فرض کنید ده، بیست نفر
آنها هم دارند نماز می خوانند. این سی هزار نفر
این طرف، خب اینها هم همه عمّامه دارند، ریش
دارند تا اینجا! ریش ها خیلی بلند، عمّامه ها خیلی
بزرگتر، عمّامه اش از عمّامه امام حسین هم

1: 637 ص ،درجم حور . 105 هیآ (5) هدئاملا هروس .
!ناتدوخ س وفن تفایرد داب امش رب ،دیاهدروآ نامیا هکی ناسکی «
ی بیسآ امش هب ،امش ن تفایر تیاده تروص رد هارمگی هارمگی
» دناسری من

بزرگتر است، این آقایی که ایستاده آنجا دارد نماز می‌کند، همه به رکوع، تکبیر، این طرف بگو [آن طرف بگو].

در کراکه چه دعای آقا نیا م‌هدزاید زور
ش دوخی‌اهتفر کرد به و اهتتشکی‌اههز انجرب
رسپ‌ندب و هزانج و دناوخ زامندیهش ناوندع به
نیمه درک‌اهر ار اهنیاو کاندل‌اثما و ربمغیپ
عمج ار اهنیا همه دناوخ زامند؟! دندرکذ رگم
دندرک‌نفد و دندرک‌نفک و دندناوخ زامندندرک
م‌لاسار رد اهنیا هکی‌دادهش، دنتسه‌ادهش اهنیا
مه ار دیهش مسا! م‌لاسار هار‌ءادهش دندش دیهش
ی‌اهزیچ و ایازم و قوقد رگید‌ن‌اشیور دنتشاذگ
اهنیا و تفلاخ‌فرط‌زادبلا، دنتشاذگ مه رگید
ن‌آ. تفرگ‌قلعت‌ن‌اشیاهه‌داوناخ به‌ی‌ایازم کی
اهر ار بیید، دنتکی‌م‌اهر ار ن‌یسدم‌اما تقو
اهنیا، دنتکی‌م‌اهر ار ل‌ضفاوبا ترصد دنتکی‌م
!دناوخ‌دیابند زامند [اهنا رب] لاصا! دنتسه‌ی‌جراخ
دسری‌م‌اجک به‌مدآ؟! دسری‌م‌اجک به‌مدآ، بجع
رسپ‌زار ار ن‌دناوخ‌زامند تیلباق و تیناش‌ی‌تد هک
و گس‌تشم‌کی‌به‌تقون‌آ؟! درادی‌م‌رب‌ربمغیپ
ن‌اشیاهه‌زانج رب و دهدی‌م‌دیهش ناوندع، گرگ
!دندوبند اهنیا رگم! اهه دناوخی‌م‌زامند

ی‌دایز به‌دیاب‌ام؟ مینک‌راکه‌چ‌دیاب‌ام‌لااح
دناد اجنیا ر‌فد‌رازه‌ی‌سد [هک] مینک‌هاگذ‌ت‌یعمج
لائم و ن‌یسدم‌اما ن‌یا [ل‌باقم‌رد] دناوخی‌م‌زامند
؟دوشی‌م‌روطه‌چ‌ه‌یضا؟ اهنیا و ر‌فدل‌هچ، ی‌سد
دنتفگ؟ دنتفگ‌هچ؛ دنتشاد‌رواب‌ار ه‌لئسم‌اهنا
بوخ، درایلیم‌ی‌سد و گب‌وت‌لاصا! ر‌فد‌رازه‌ی‌سد
ات‌ورب‌ن‌زب، درادند‌جرخ‌رگید‌هک‌ه‌طقند؟ تسا

رفصا تا دصیید ، در ایلیم دصیید ، در ایلیم یس ، اجنا
 کی نیی . رفص ؟ هچ دوشی م دیر ازگب م هلغب امش
 ی منی قرف چیه رفص در ایلیم دصیید نیی و رفص
 ی ددع نآ . تسا رفص ؟ تسیچ شرخا م هزاب ، دنک
 وا ، تسا کی و تسا ی عقاو ددع هک
 ددع و تسا ی عقاو ددع ، ددع نآ . تسادهشلا ددیس
 اتکی و تسا کت ، تسا کی ، کین نآ . تسا ی قیقح
 هچ ، رفص کی هچ ! تسا رفص ایقب ی لو ؛ تسا
 هب دیاب . تسا رفص شاهمه ، رفص نویلیم دصیید
 . میشاب هتشاد هجوت نیا

م ه تبحص رد و میدرک تبحص ی لیخ ، بخ
 ی م شپید] اهنییا و کاندل اثما و ناسلا تاتلف زا هک
 ناشدوخ لاضف و اقفر دوی ترا سجرگا و ، [دیآ
 منکی م لایخ نم نکیلو ، دننکی م ضامغا و وفع
 نادنچ دیابن ، تسهت حارص یاضف اضف هکی تقو
 تقو هصلاخ . مینک هداقتسا دیاب و میریگب لد هب
 . درنگی م تقو ، میرادن تقو ی لیخ ام ، درنگی م

هک دندومرف ناشیا درجم حور رد اقا موحرم
 هدرک زاب ار رد دادح موحرم هک دوی نامز»
 دندرک هداقتسا ی لو ، دندمای م دنتفری م دارفا ، دوی
 نیا و دنریگب تسد عمش دیاب لاماد . تشدگ تقو و
 1. «دنتشاب لئاسم نیا لابند هب فرطن آ و فرط

دنتشاذگی قاب ام یارب ناکرزب نآ هک ار هچنآ
 ، دنتشاذگی قاب ناکرزب ام یارب . رگید تسا نیمه
 هرفس رسد گنشقا ار ام ، دندیشک اهنا ار اهت محز
 ار اهی ردهبرد . دیامرفب : دنتفگ [و دندروآ] هدامآ
 نوخ . مینکی م ار ش فیک میراد ام لاماد ، دندیشک اهنا

¹ 673 ص ، درجم حور

میراد ام، دنتفر اهنا ار ... و اهن اتسرامید و اهلد
 ؟دش تسرد . میهدی مت بسند دوز هب ار شراختفا
 دنک هدافتسا [دیاب] ناسنا لامح . دندرک اهنا ار راک
 لئاسم نا هب و بلاطم نیا هب یکیکی و دیاید و
 و دنتفگ ناشباتکرد اهنا هک ار ی ترابع ره . دسرب
 ، دندنار نابز رب هک ار ی املک و ار ی نخسره
 ناید تروصنیا هب هک ام ملاوع زاتسا ی ملاء
 ره ، ترابع ره . میسرب نا هب دیاب ام و دناهدرک
 نا هب دیاب ام و تسام ملاوع زایکی ، فارگاراپ
 . مینک هدایید و مینک ققحتم دوزرد ار نا و میسرب
 رب و دریگبار ام همتسد دنوادخ اللهعاشن
 رکاشد و نادرده ار ام تساهداد ام هب هکی تمعدن
 آ دهد برار ق

و مرحم هام رد غیلبت رب ناگرزب دیکات نا بادآ و رفص

و مرحم مایا نیا رد ، یرادازع مایا نیا رد و
 هک هدوب غیلبت رب ناگرزب رظنی لیز رفص
 اجره . دنورب غیلبت فرطنآ و فرطنیا [بلاط]
 ی عرشه لئسم کی ولو دورب دناوتی می سکره هک
 جایتحا] امتد . دنک ناید ار بلطم کی ، دیوگب
 زا دنیایم اقفر . [دوش هتفگی صاخ بلطم تسین
 ، میوری ما جنلاف زور هد ! اقا : دنسری م نم
 ندر فرجه چه جار ؟ مینزب فرجه چه جار
 ، دما تنابز هب چه ره ، اجنا ورب وش دنلب ، دراند
 دیاب امتدرگم . وگبار نامه ، دما تناسله چه ره
 ی سکه چه ؟ دوش هتفگ بلطم کی سلج هد همتد
 ی عوضوم کی ی صخش کی لامح بذا ؟ تساهتفگ
 ار نامه زور هدزود هد ، دنکی م باختنا ار
 تبحص و دزی م و دناروری م و دنکی م یریگی

ی لو .اج هب رایسب ،بوخ ی لیخ بذ و دنکی م
 ی رگیب ییضا کی ش اهماً امتد هک تسینب جاو
 رد و دوشب حرطم ی اهئسم کی زور ره .دوشب
 هک ی تقو هک ی روطه ب دوشب تبحد ش فارطا
 مء س اسدا ،نورید دیایم سلجم نآ زا ناسنا
 و ی رارکت ی اهفرد ،دنک تفرعم س اسدا ،دنک
 دوشب هدز [ی یاهفرد] .دشابن اهفرد نیا و ...
 ناسنا تیاور کی .دنکب تقیقد کی س اسدا هک
 ی لیخ ار لئاسم هکنیا زا تسا رتهب دناوخب
 .دهدب شرتسگ

قیقد و دنتسم بلاطم زا هداقتسا موزا

.مینک هجوت دیاب ی لیخ بلاطم تیاعر رد ام
 رگا .دشاب دنتسم دیاب همه میوگی م هک ار ی بلاطم
 یور زا ار تیاکد نآ دیاب مینکی م لقذ ی تیاکد
 [مینک لقذ حیحد و قیقد تروصب نآ دنتسم]
 کی باقفر زا موشی م [و] مدینش ی لیخ نم
 مینیبی م نکیلو ،مدرک لقذ نم [هک] ار ی بلطم
 ی ضوع نم دوز هب ار بلاطم نامه دراد صخش
 نیا ی ار بنم دوز ار ییضا نیا ،بجء !دیوگی م
 دوشب تقد دیاب ،دوشب هجوت دیاب نیا .مدرک لقذ
 دینیب .دوشب هتشون [دیاب] تسه ی بلطم کی رگا
 اقا موحرم زا زورما نم هک ار ی بلاطم نیمه
 و بلاطم کی اهنیا ،مدرک لقذ ی قابلا دبعدیس
 زا ی لیخ هب ،تسا زاست شونرس هک تسا ی لئاسم
 !دنکی م ییامنهار ار ناسنا اهزیچ

ار صخش نآ مسا نم رگا دینکی م رواب امش
 زا ،دشاب نامه نیا هک دینکی م بّجعت !مرواید
 نآ لاماد !اقا نیا ،بجء !دیروآی مرد خاشد بّجعت
 ،دنتسه نآ هچرگا مه ناشیا هک میر او دیم اللهءاشد

هبل مد نیا . دنشاب هتشدن ار راکفا نآ ل قآدح
 تسا [هدوب هئسم] نیا هر خلأابی لو ؛ تسا تحص
 هتفیر فرهاظ هب دیابن هک تسا نیا هر خلأاب . رگید
 هب دیابن . دش هتفیر فاهت حب و سرد هب دیابن ، دش
 ، دورب رتلااب دیاب رکف . دش هتفیر فاهورب و ایب
 نم . مینک رکف دیاب قیقد ، مینک رکف دیاب رتقیمع
 ی بلاطم ار چه هک مراد هکگ اعقاو ، اقر زای لیخ زای
 اجنیا هب ام راک ی نعید ؟ تسیند قیقد دوشی م ل قن هک
 رد دیاب میتسه روطنیمه همه [هتبلا] . تسا هدیسر
 . مینک تقد ایاضق نایب

ار شتمحر اقر هک ار راوناع لطم باتک نیا
 میدما ام . دوشی م هداما دراد و دندیشک
 موحرم زای هکی یاهزیچ زای بلاطم ی رادقم کی
 هچنآ دینکی م رواب امش . میدرک هفاضا میدینش اقا
 ربارب هد میدینش اقا موحرم زان ار گید زان م هک ار
 همه هتبلا - [؟ تسا هدمآ اجنیا] هک تسای زیچ نآ
 ی ضعب ، مدر و ایند میدینش اقا موحرم زای هک ار هچنآ
 ی یاهزیچ نآ ی لو - تسیند حلاص بدش یاهزیچ
 هظفاد رد نم رادقم نیا ربارب هد ، مدر و آلاعف هک
 ن ار گید زای هک ار ی بلاطم اقا موحرم زای مدوخ
 هطساو کی نوچ ؟ مدر و ایند ار چه ، مراد میدینش
 صخش . تسای هدوبن هک طبض بد . تسای هدروخ
 نینچ کی اقا موحرم زان م هک دیوگی م دیایم
 هکی تقوی نعید . تسای تسرد و میدینش ار ی بلطم
 ، مجنسی م مدوخ اب هکی رابعه اب ، منکی م رکف
 هب مناوتی منی لو ، تسه م هتسرد منیبی م ی تح
 وای هب صخش هک گرزب نیا زای ل قن اونع
 ار تیلوئسم نیا مناوتی منی م ، دهدی م رثاب پیرت
 هکی تلاحد منکب ل قن ار هئسم نیا میایب هک مرینچ

رد هذب هك ار هچنآ اذل بتسا مك نآ واو كيد
 اقا موحرم هك تساي نامه نيء مدرواي قرواپ
 ي بلطم . ميوكب مناوتيم ار نيا ، نآ نيء . دندومرف
 هظفاد زا دامتسا و هداقتسا اب اي لاد هك تساي
 مباد هك - ي طخت ابوتكم و تاجهتشونذرا ايم دوخ
 يم اقا موحرم زا هك هچره [هك] هدوب نيا رب
 ، مدش ادج ناشيا زا هكنيا زا دعب ار نيا ، مونش
 - مروايد مدوخ ي طخت ابوتكم رد ار اهنا نيء
 ؟ تسرد . بتسا هدوب

كيد لاثم [هك] هذش ثعاب هيصق نيمه و
 ، ام تيبها هب لاثم ي تد و دنكي م نفلت ي صخش
 يم ؛ [اقا هب] دسرب دياب هيصق نلاف : هك دنيوكي م
 رگيد هقيقد كيد ، دعب . ديهذب ار باوج نيا : ميوكب
 ديهاوخي م امش هچ بذب : ميوكي م ، درنكي م
 هملك نآ . دشذ ! اه ميوكي م . بتفگ منيبي م ؟ ديبوكب
 نآ هباشم اين آفدارم دوب مدوصقم نم هك ار ي
 نيا متفگ نم هك ي زيچ نآ ، هذ متفگ ، [تفگ ار]
 ! ناجاقا هذ : متفگ . بتسا نامه بذب نيا : تفگ . دوبذ
 ذغاك ورب . ي نادي مذامش هك منادي م نم ي زيچ كيد
 ذغاك يور ميوكي م نم هك ار ي زيچ نآ ، روايد
 هئسم ي ليذ . وگب ورب ار نيمه نيء ، سيونب
 تياعر دياب ام همه هك تساي زيچ نيا . بتسا
 يم مدرم هب هك ار ي بلاطم هب تبسن ام همه . مينك
 . مينك تياعر دياب ميوكي م دوخ نيبرد و ميوكب

كيد هشتم رد نم» : دندومرفي م اقا موحرم اذل
 دسرب مق هب دهاوخب فرح نيا ات منزي م ي فرح
 ؟ تسيج ي ار ب نيا « . بتسا فرطنآ هجرد 180
 طبض ، مير اذن طبض ام هك تساي نيا رطاخه نيا
 مؤق ي نعي ؛ اه فرح نيا و نلاف و توصد طبض هذ

ی عقا و ل کشد هب هئسم نیا دِو خِ لِ یجست و طبض
میراد از ش دِو خ

هیفانتم رابخا رد ی یاور تاحیجرت زا ی کی
مدآ برگید تسا ی وار تیطبض هئسم؟ تسیچ
هشیمه ی کین آ ش یاقفر نید زا دنیبی م دنکی م هاگد
نیا رد دنکی م ش ناحتما . دنزی م فرد رتقیقد
مدآ ی تقو ، هئبض هس رد ، هئبض نآ رد ، هئبض
رتتسرد [هئبض نیا] ، هن دمهی م درک ناحتما
، تقاوت تهج کی؟ دوشی م هچ ش دِو خ نیا . تسا
لقذار ی بلطم دمآ وای تقو رگا هک ؛ حیجرت تهج
ی بوخ مدآ م ه نآ اقفر زا رگید صخش کی ، درک
، تسین دانع ثحب ، هن [دراد] دانع هکنیا هن ، تسا
؛ دیوگی م دیآی م م ه نآ ، تسا هابتشا و اطخ ثحب
تسرد دیاب نیا ، هن : دیوگی م ؟ دنکی م راکه چ مدآ
ش تقد نیا ، تسوا زا ارتهدش طبض نیا نوچ ؛ دشاب
قیقد وای ، مدرک ناحتما هئبض نیا رد ، تسا رتهج
زین [تاجرم درومرد هئبض نیمه . هتفگ هدمآ رت
میراد ی یاور تاجرم ام ، [تسه

ای دناه دناو خ اقفر ای للاح هک ی تاجرم زا ی کی
حیجارت و لداعت - ، لئاسر ثحب رد دناوخی م
خیش مو حرم ؟ تسیچ ش هئبض - دیا ه دناو خ لئاسر
ی نلاقع هئسم ، هئسم . تسا تیطبض : دنیا مرفی م
تسا ی فرع هئسم ، هئسم نیا . تسا

هچنآ نیع ، دینکل قندیه اوخی م هک ار ی تیاکد
ار ی بلاطم . دینکن انعمه بل قند ، دینکل قندتسه هک ار
تیاور نیع ، ملاسلا هیلع ماما زا دینکی م ل قند هک
و حرش حلاطصا هب ش فارطا رد و دینک نایب ار
دوشب هداد آهنیا

ل فاحم و س لاجم رد ی نارنخس بادآ و تیفیک

ملاک لیوطه مدع

ثعاب هک مینکذی ذلاوط ار تبحص ی لیخ
نارنگ طقف، س لاجم نیا زا دوصقم. دشاب ی گتسخ
رد و نهذ رد بلاطم نیا ریثأت، تسیند س لاجم
ی تنیه س لاجم نیا زا دوصقم. بتسا سفند
لکش هب ناسنا هک تسیند س لاجم نیا ندر و آرد
[تسا] ی س لاجم [دوصقم هکلب]، در و ابیرد ی تنیه
هتفگ ی نید قیاقده، دوشب هتفگ بلاطم نیا رد هک
نیا - تسه ی لاخ ی لیخ شیاچه زورما هک - دوشب
بتسا هیضه

راذگریثأت بلاطم نایب

کی ناسنا هک تسیند نهذ ندر کرپ طقف مود
هدر پس شنهذ رد، در یگب دای نهذ رد ی بلاطم
بلاطم نیا ی راذگریثأت روظنم، هذ دورب، دوشب
کی بلاطم نیا ناسنا نهذ رد هک بتسا نهذ رد
ناکت نآ. در وخی م ی ناکت کی مدآ. دراد ی ریثأت
لصاد ناسنا ی ارب دیاب نیسد ماما س لجم رد
تقوت اعارم هک بتسا ی تقو رد ناکت نآ و دوشب
اهت بحص دهد بلوط دایز ناسنا رگا ی نعید. دوشب
ردقچ نم نلاا دینیب دینک هاگن امش، هدنب لثم ار
امش اقاآ جاحد: دیوگی م؟ منکی م تبحص مراد
لها هشیمه هک ام؟ ی منکی م ضقذ ی راد هک تدوخ
ی م هک ی تقو! نآ یور مهنیا، رگید میتسه ضقذ
رگا هک دنکب ار نیا باسد، دنکب تبحص ده اوخ
هقیقد ل هچ، دراد ریثأت نیا دنکب تبحص ت عاسد میند
تبحص دایز، دنکش هقیقد چنپ و ل هچ، دنکش ا
ت عاسد میند. دناسری منی یاج هب ار بلاطم ندرک
دارفا دینک هاگن، هقیقد چنپ و تسید، هقیقد تسید
هک دینیب ار صاخشا، دینیب ار س لجم، دینیب ار

دوشی م رپت یفرظ دراد رگید دینیبی م هکنیمه
هئسم دسر بت لاسک هب و ی گتسخ هب هکنیا زال بق
دینک عمجار

بعضی ها هستند از همین رفقای ذوی العزّة و
الإحترام که وقتی می روند بالا [ی منبر] تا
می گویند مطلب را جمع کنیم، خودش بیست دقیقه
حرف می زند. من می گویم: ای داد! خوب شد
جمع کردی! اگر می خواستی پهنش کنی، لابد ما
تا ظهر می بایستی که اینجا گرفتار باشیم. آقا!
بیست دقیقه صحبت [کافی است]. در مجالس
روز (بین الطلوعین) هم خدمت رفقا عرض
می کنم، هر کسی می رود منبر، بیست دقیقه
صحبت بکند، بیست و پنج دقیقه و بعد هم ده دقیقه
هم روضه و یا مثلاً چیز (شعر) و تمام. خلاصه
طولانی کردن این [صحبت ها] چیز (فایده ای)
نمی کند. درست است که مطلب اضافه می شود،
شاید هم آن بنده خدا واعظ تصوّر خودش این
است که نتوانسته خوب مطلب را برساند، حالا
بخواد به [بیان دیگری بیان] بکند و اینها.

دیاب اهت بحصد هئسم نیا یور ل احل کی لء
ی گتسخ ، دشاب بذاج دیاب اهت بحصد . دوشب ت تقد
، دز فرح هکنیا زا دعب هقیقد هد مدآ . درواید دیابذ
و لآاب دوری م ی رّخ س لجم ه شوگ زا ه عفدکی
رگا ، [دشابذ روطنیا] هذ ! ن بیاب دیآی م ی رّخ
، [دشابذ روآلام] هک دشابذ ی و حذ کی هب ت بحصد
: هک تفگ

هعمج *** ی تبجم همزمز دوبرا لمعم سرد

۱۱ ار ی ایزیر گل فط درو آ بتکم هب

هب هتشاد ی باوخمک لاد بشید هک ی سک ن آ
ش رسد هب هدز ی باوخی بایو هدناوخذ زامزای، ی لاء
نید س لجم رد دیاید دهاوخی م اجنآ لاد و
ظعاو دیاب، دهدب ماجنا اجنیا ار ش باوخذ ن یعو لظا
، در یگب ار ش باوخذ ی ولج دناوتب هک دشاب ی روج
ی یلا لا کی م ه ش دوخ تاء رب دیزم هکنیاهذ
هک تسای یاهزیچ اهنیایا . دیاید باسد هب ش یارب
[دوشد هتفرگ رظنرد] دیاب

دنزوما راعشا و تایاکد ناید

با حکایت های آموزنده [باید مطلب را جاذب
نمود]. چقدر من به افراد توصیه کردم، آقا! در
صحبت هایتان داستان بگویید، حکایت بگویید.
اینها چیزهایی است که دستور دادند، دستور
دادند.² **مکحلا فنارطب اهو یحاف** که امیر المؤمنین
می فرمایند یعنی همین، یعنی نکات آموزنده [گفته
شود]. چون شخص که خودش می رود بالای
منبر، در یک حال و هوایی می رود که خبر از
آن افرادی که نشسته اند ندارد؛ نیست خودش دارد
صحبت و مطالب را جمع می کند و خیلی سر حال
و شاداب است، دیگر نمی داند پشت سر هم به
مسلسل بستن افرادی که نشسته اند، کم کم موجب
کسالت می شود. بایستی که [کلام را] تغییر داد.
[مثلا] شعر [بخواند]. این رفقای که می آیند
صدای خوب هم دارند، حالا خوب هم نباشد،
همین که صدا را بالا ببری به ضَمّ و ضمائی بد
نمی شود، این چیزها [مفید است]. همین که دوتا

55¹ مر امشد تایلزغ، یروباشیند یریطن، راعشا ن اوید

شعرِ حکمی‌گفته بشود [موجب رفع کسالت می‌شود]، [مطالب] اخلاقی گفته بشود از مولانا، از حافظ، از بزرگان، از فیض، از مرحوم حاج میرزا حبیب الله خراسانی، از اینهایی که جان داشتند، در اشعارشان جان داشتند.

مرحوم صاحبِ لوامع صاحبقرانی، مرحوم حاج میرزا محمدتقی مجلسی، پدر علامه مجلسی در آنجا راجع به نماز جمعه - بنده آوردم در همین تعلیقاتم بر رساله صلاة الجمعة، مسئله را آوردم - ایشان می‌فرمایند: خطیب جمعه باید از اشعار نغز مولانا، مثنوی، [استفاده کند] با صدای خوب [برای مردم بخواند ولی] الآن اگر بگوییم، می‌گویند: عجب! این چه [حرفی است؟!]. این آقا چه می‌گوید؟! [در] نماز جمعه! بله، [پس] نماز جمعه فقط توپ و تانک و تشر و تق و توق باشد! خب فرض بکنید که آن شخص هم که بلند می‌شود می‌آید بیرون، کلاهش را همین‌طوری ویل ویلی [می‌خورد]. ولی خب اینکه نمی‌شود. نماز جمعه باید نماز جمعه‌ای باشد [که] به افرادی که می‌آیند آنجا حال بدهد، نشاط بدهد، روحشان را باز کند. من نمی‌دانم این ائمه جمعه چه چیزشان می‌شود اگر بیایند دوتا خط شعر هم بخوانند. خب بیایند، دوتا خط شعر بخوانند، دوتا کلام نغز بگویند، از سیره بزرگان، از مسائل اخلاقی حکایت نقل کنند، داستان نقل کنند، که [افراد را] تکان بدهند، افراد تکان بخورند. وقتی که شخص می‌آید نماز جمعه به فکر نماز جمعه بعد باشد که چه زمانی جمعه بعد می‌رسد. اینها مطالبی که ما در رساله نماز جمعه نقل کردیم.

إن شاء الله که آقایان [این مسائل را] بخوانند و به این مسائل ترتیب اثر بدهند و حال و هوا تغییر پیدا بکند.

مَیضَةُ نِیَا دِدِصَرْدِ دِیَابِ رِوْطَنِیْمِهْ مِهْ یَرْبِنَمِ
مَکْنِیَا هَذَا نِیْمِهْ یَنْعِیْتُ بِلِیْلِهَا رِکْذَ عَیْجَا هَکْ، دِشَابِ
یَرْبِنَمِ]. مَامَتِ وَ دِیَوِگْ مَدَّآرِ بِلَاطِمِ تَشْمِ کِی
ضَوْعِ ارْ سَلْجَمِ وَ دَارْفَا یَنْعِیْتُ عَیْوَهِ وَ لَبَادِ [دِیَابِ
دِنْکِیْ مَکْمَکْ مَهْ اِذْ لَلَّهِ عَاشِنَا وَ دِنْکِ

دنتسم یاهه ضرور ناید

مطالب دیگر اینکه در روضه‌هایی که خوانده می‌شود بایستی که روضه‌ها و همه ذکر مصیبت‌ها مستند باشد و طبق [تاریخ باشند]. مطالبی را که اغراق‌آمیز است، گفته نشود. و در مصیبت‌ها ادا و اطوارهایی که شما می‌بینید و می‌شنوید [اینها در نیاید. مجالس اهل بیت، مجالس مقدّس است، مجالس مطهّر است، مجالسی است که در آنجا ملائکه می‌آیند و انسان باید خودش را همراه با آن مجالس قرار بدهد.

بَدِ تَبَسْنَه نِیْمِزْ نِیَا رِدِ یَبْلَاطِمِ بَدِ مَیْتَبَلَا
تَسَا تَبِیْصَمِ سَلْجَمِ اِیْنِ شَجَسِ لَاجِمِ بَادَا تَبِیْفِکِ
نِیْمِزْ نِیَا رِدِ یَا هَلَا قَمِ مَرَادِ دِصَقِ هَدِنْبِ لَلَّهِ عَاشِنَا هَکْ
دِنَاهِ دَوْمَرَفِنَا گَرِزْبَهْ کَارِ مَچْنَا وَ مَسِیَوْنِبِ بِیْرِ قِنَعِ
رِدَلِ نَاسَمِ نِیَا اِبْطَابِتْرَا رِدِ هَدِنْبِ یَصْخَشْ اُجْرَجْتِ وَ
هَدِنِیَا رِدِ ارْ یَبْلَاطِمِ، تَسَهْ نَا گَرِزْبِنَا تَمْدَخِ
دِرْکِ مِیْهَوْخِ ضَرَعِ

دَمَّحَمَلِ اَوْ دَمَّحَمِیْ لَعَلْ صَدَمَّهَلَلَا